

ADVENT SZEMLE

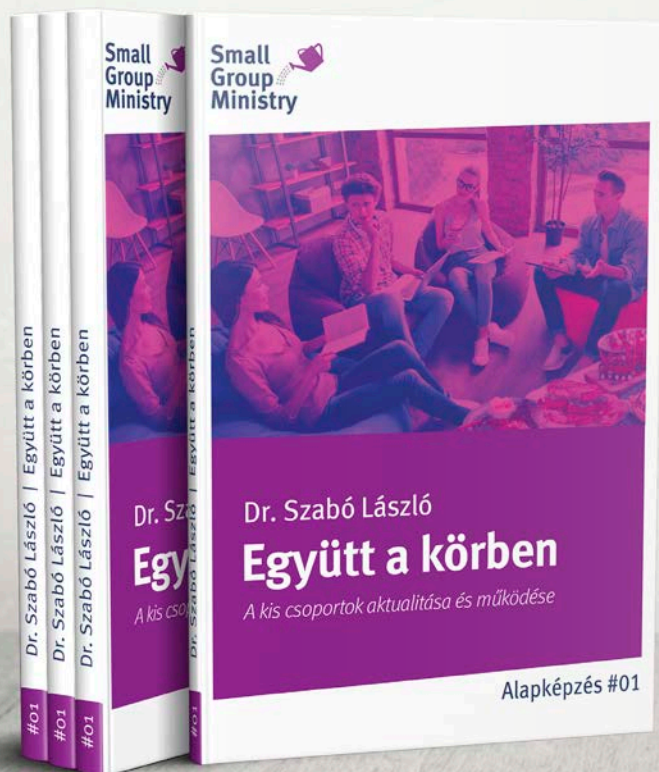
2022. FEBRUÁR: OK NÉLKÜL FÉLI JÓB...?! + A MAROSVÁSÁRHELYI ADVENTISTA KÓRHÁZ TERVEZETÉRŐL + MÓZES ÉNEKE + A HATÁSTALANÍTOTT KÍGYÓ: MÉREG VAGY GYÓGYMÓD? + AZ ÚR JÉZUS ÁLDOZATÁNAK ÉRTÉKE + AZ ÉSSZERŰSÉG HANGJA + HÁNY EMBER VAN A MENNYBEN? + KI A VÁROSOKBÓL! + A 666-OS SZÁM KÖRÜLI BOTRÁNY + JÉZUS, A JEL

HAVONTA MEGJELENŐ TÁJÉKOZTATÓ ÉS GONDOLATÉBRESZTŐ FOLYÓIRAT A KRISZTUS VISSZAJÖVETELÉT VÁRÓKNAK

Könyvek általi missziószolgálat

Megjelent!

Üzenetünk valamikor tömegeket mozgatót meg, mára már sajnos saját tagjaink megtartásához is gyengének tűnik. Az elmúlt száz év az adventista misszió sikereiről szólt, a következő évtizedek a fennmaradásról szólnak majd Európában. Mi történt velünk, a társadalommal és az egyházzal?”

„Újra kell gondolnunk a stratégiánkat, tevékenységünket és annak biblikus alapjait” – olvashatjuk a könyvben a figyelmeztetést változó világunkról. Ha igaz mindez, akkor egyetlen kérdésünk marad: Mi a megoldás?

Az egyik válasz a jézusi és a korai egyház tanítványsági gyakorlatát követő kis közösségekben rejlik. Itt a „hit” elmélete gyakorlati közösségi élménnyel társul, és pontosan ezért volt ez az egyik kulcsa a korai egyház gyors növekedésének. Ez a könyv megtanít arra, hogyan szervezhetjük, vezethetjük, gondozhatjuk ezeket a kis csoportokat, hogyan válhat mindenki az evangéliumi közösség részévé, anélkül hogy magasan képzett specialistaként kellene belépnie a körbe.

2022. FEBRUÁR. A Romániai Hetednapi Adventista Egyház hitnevelő és tájékoztató havilapja. Megjelenik havonta az Unióbizottság irányításával.

Igazgató Balla Loránd; Főszerkesztő Teodor Huțanu; A magyar kiadás koordinátora Szász Ernő; Tanácsadók Aurel Neațu, Georgel Pîrlitu, Emil Jigău, Mihai Maur, Tiberiu Nica, Robert Mandache, George Șbirnea, Ștefan Tomoiagă, Gabriel Ban; Különleges munkatársak Romică Sirbu, Dragoș Mușat, Gelu Poenariu, Daniel Brînzan, Marius Andrei; Fordította Bartha Sándor; Szerkesztő Zakariás Loránd; Tördelés Szőcs Erzsébet; Levelezési cím Curierul Adventist (Adventszemle), str. Cuza Vodă, nr. 12, Cluj-Napoca, jud. Cluj, cod 400 107; Tel. 0756-059330; E-mail zakariaslorand@yahoo.fr; Website www.curieruladventist.ro; Nyomtatás Tipografia Viață și Sănătate, Șos. Cernica, nr. 101, Pantelimon, jud. Ilfov; Tel. 021/323 00 20, Fax 021/323 00 40

ISSN 1842 - 3361

OK NÉLKÜL FÉLI JÓB...?!* (I)

Szolgálnátok-e továbbra is az Urat, ha visszavonná az üdvösség ígértét? Továbbra is adnátok tizedet és adományokat, áldoznátok-e időt és energiát a szolgálatra, ha – tegyük fel – valaki azt mondaná, hogy a menny csak a fantázia szüleménye? Sokkoló kérdések ezek, melyek célja megtalálni a szolgálat mögött rejlő igazi motivációt.

A menny ajándék. Ebből az alapállásból két szélsőség alakulhat ki:

- A kizárólag lelki vonatkozásban értelmezett menny. Az abból való félelemből fakad, nehogy önző indíttatásból vágyódjunk az elnyerésére. Ne feledjük: a Biblia a lehető legvalóságosabb, legkézzelfoghatóbb mennyről beszél – valóságos városról, valóságos fákról, valóságos kapukról, valóságos emberekről, valóságos örömökről.
- A menny mint cél önmagában. Érdemes Istennel üzletet kötni: megfelelően szolgáljuk Őt, Ő pedig megjutalmaz érte.

Marad tehát a kérdés: milyen motiváció áll a szolgálatunk mögött?

A KIHÍVÁS

Olvassuk el Jób könyvét. Vajon megtaláljuk a választ? Jób életét általában a szenvedéssel társítjuk. Ő az az igaz ember, akire rá lett engedve a szenvedés. Ennek ellenére Jób 1:9 verse egy másik távlatot nyit meg: „Avagy ok nélkül féli-e Jób az Istent?”

Itt a kulcsszó az *ok nélkül*, ami a héber *hinam* határozószó fordítása.

Az egész könyvet a gyötrelmekkel teli válaszkérés szövi át az általam is feltett kérdésre. Mintha a válasz váratna magára, és csupán a könyv végén érkezne meg Attól, Aki igazán meg tudja válaszolni.

1. Jób válasza a kezdeti szakaszban

Kortársai megbecsülésének örvendett: „Vala Úz földén egy ember, akinek Jób vala a neve. Ez az ember feddhetetlen, igaz, istenfélő vala és bűn-gyűlölő” (Jób 1:1). Becsülte önmagát (29. fejezet), de Isten is becsülte őt: „Bizony nincs hozzá hasonló a földön: feddhetetlen, igaz, istenfélő és bűn-gyűlölő” (Jób 1:8). Látszólag elkényeztetett ember volt, és az „ok nélkül féli-e Jób az Istent?” kérdésre a kapott áldások és megbecsülések fényében nemleges választ is adhatott volna.

Ezzel azonban Sátánnak adott volna igazat, aki szerint Isten jó munkáltató tulajdonos, akinek remek szolgálói vannak, és akiket tisztességesen megfizet. Érdemes tehát egyezkedni Istennel, mert sosem ér veszteség a vele való üzletelés során.

Növekedhet-e még lelkiileg az ilyen ember? A hatalmas fejlődés azonban épp Jób súlyos tapasztalatában mutatkozik meg. Míg korábban halálból ismerte Istent, végül személyes tapasztalatból is megismerhette Őt.

Jóbot azonban megzavarják a rázúduló nehézségek. Ha már olyan hűségesen szolgált, akkor miért nem jutalmazza meg őt Isten? Egyszerűen elveszi tőle a jutalmat. Vajon képes lesz „ok nélkül” is tovább szolgálni Őt? Felteszi a kérdést: „Mivel várhatok többet, mintha vétkezném?” (Jób 34:9; 35:1-3).

2. A barátok válasza

Isten egy tisztességes munkáltató tulajdonos, aki a szolgálat minősége alapján kínál jutalmat. Ha jól cselekszel, a gazda is elégedett. Beleláz a borítékba, és minden rendben van. Viszont, ha nehézség ér, azt

* Egy Ószövetséggel kapcsolatos teológiai kurzus alapján

TARTALOM

3 Vezércikk

Emil Jigău

Ok nélkül féli Jób...?! (I)

5 Infó

A Romániai ASI és a Romániai Hetednap Adventista Egyház közleménye a marosvásárhelyi adventista kórház tervezetéről

8 AMICUS

Adrian Dorgo

AMICUS Kolozsvár

10 Lelkiség

Emilian Niculescu

Mózes éneke

13 Egészség

Dr. Ősz-Farkas Ernő

A hatástalanított kígyó: méreg vagy gyógy mód?

14 Elmélkedés

Füstös Endre

Az Úr Jézus áldozatának értéke

16 Időszerű kérdések

Mugurel Asaftei

Az ésszerűség hangja

18 Elmélkedés

Dr. Ștefan Radu

Hány ember van a mennyben?

20 Elmélkedés

Dr. Daniel Nițulescu

Ki a városokból! (II)

24 Teológia

Florin Lăiu

A 666-os szám körüli botrány (II)

28 Lelkiség

Dr. Constantin Dinu

Jézus, a Jel (I)

31 Gyermekoldala

Alina Chirileanu

Jézus, a megígért Kisded

jelent, hogy megbántottad a gazdát, ezért önvizsgálatot kell tartanod, meg kell térdned, és csak ezek után találhatsz a borítékban „teljes összeget”.

A barátok ezt mondták: „Vizsgáld meg magad, nézd meg, hol tévedtél, mert ezért nem kaptál teljes fizetést.” Jób számára azonban egy igen komoly kérdés merül fel. Önvizsgálatot tart, és megállapítja, hogy minden rendben van. A barátai viszont kitartanak amellett, hogy mégiscsak hibázott, és nem Isten számolta tévesen a fizetését.

Jób gyötrődik. Számára nem a megtérés jelent problémát, hanem a bűn felismerése. „Mondjátok meg, hogy mit tettem, hogy helyre tudjam hozni azt.” Mire a barátai: „Mi nem tudhatjuk, de vizsgálj meg alaposabban önmagad, mert mindez nem ok nélkül esett rajtad.”

Képzeld el egy munkahelyi jelenetet. Fizetésnapkor a borítékban pénz helyett egy büntetést találsz. Egy egész hónapot dolgoztál, egyetlen órát sem hiányoztál. Döbbenetes. „Mit tettem?” „Mit gondolsz, ok nélkül büntettelek meg?” „Rendben van, de mondd meg, hogy mit tettem?” „Tudod jól...”

3. A feleség válasza

„Monda pedig ő néki az ő felesége: Erősen állasz-e még mindig a te feddhetetlenségedben? Átkozd meg az Istent, és halj meg!” (Jób 2:9). Vagyis: miért kell neked Isten, ha úgysem fizet? Átkozódj, és halj meg!

Válsághelyzetben hogyan reagálunk? Meddig vagyunk hajlandóak elmenni? Van-e igazi, tartalmas hitünk?

Jób kétséget nem hagyó válasza szinte tudatlanul is tartalmazza a végső megoldást. Semmiben sem tévedett.

Mindenki ugyanúgy gondolkodik. Sátán – érdemes Istennek szolgálnod, mert megjutalmaz. Feleség – miért van szükség Istenre, ha úgysem jutalmaz meg? Barátok – vizsgálj meg önmagad, nézd meg, hol tévedtél, hogy megtudd, miért nem kaptál teljes fizetést. Ők lényegében Isten pártjára állnak.

Az ilyesfajta gondolkodásmódnak több következménye van: Isten mindenhatóságának tagadása; az ember egyenlőnek képzelet magát Istennel (lásd Uza esetét); jogtalan bírói fellépés (lásd Pétert, aki kivont karddal akarta megvédeni Jézust, Akinek végül közbe kellett lépnie és így szólja: Péter, ezzel engem bántasz meg, hisz légiók állnak a rendelkezésemre, de nem ez a megoldás.)

Jób a félelmeit csak súlyosbító barátok gyűrűjében gyötrődik. Még mindig késik a válasz az „avagy ok nélkül féli-e Jób az Istent?” kérdésre. Mit válaszolnánk neki? Róm 4:4-5 – „Annak pedig, aki munkálkodik, a jutalom nem tulajdoníttatik kegyelemből, hanem tartozás szerint; ellenben annak, aki nem munkálkodik, hanem hisz abban, aki az istentelent megigazítja, az ő hite tulajdoníttatik igazságul.”

Felfedeztük-e, hogy Isten szeretetének univerzumában a kapcsolatok alapja a kegyelem? Felismertük-e, hogy Isten érdeklődően szeret, és tőlünk is hasonló szolgálatot vár el?

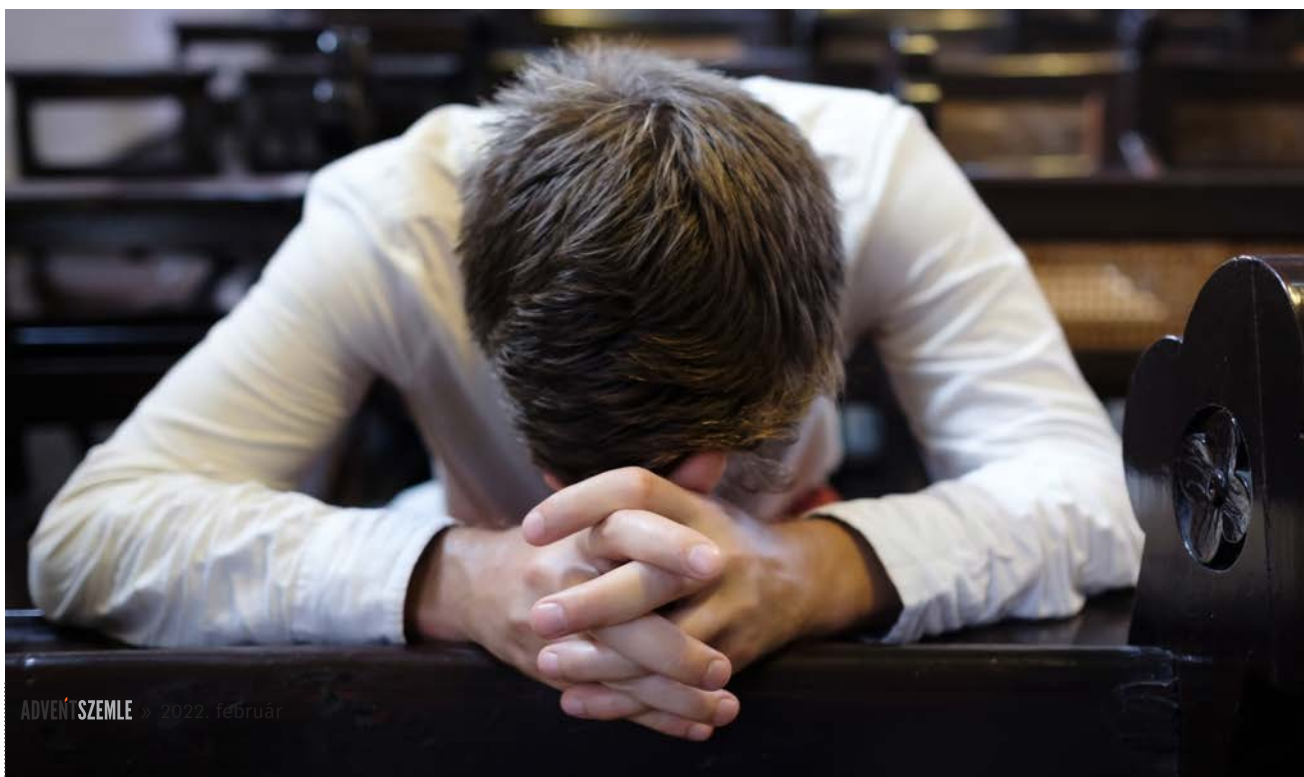
Íme, mi semmit sem tettünk, de a Te érdemeid alapján jövőnk Eléd. ■

Emil Jigău, a Romániai Unió kincstárnoka

VÁLASZ A SZERETETRE EMIL JIGĂU

ISTEN ÉRDEKMENTESEN SZERET, ÉS TŐLÜNK IS HASONLÓ SZOLGÁLATOT VÁR EL. KAPCSOLATUNK ALAPJA A KEGYELEM.

A ROMÁNIAI ASI ÉS A ROMÁNIAI HETEDNAPI ADVENTISTA EGYHÁZ KÖZLEMÉNYE A MAROSVÁSÁRHELYI ADVENTISTA KÓRHÁZ TERVEZETÉRŐL

Egy jó dolog a maga idejében

„Mert minden ember akarátának ideje van, és minden dolognak ő nála.” (Préd 3:17)

Isten csodálatos módon irányítja az életünket, ha megengedjük Neki. Még a legsötétebb völgyekre is fény árad, ha a Gondviselés útját járjuk. Ha megértjük, hogy a hitélet az Istennel való járást jelenti, felfedezhetjük, hogy a Biblia vallása nem arra összpontosít, hogy mit nem szabad tennünk, hanem tele van élettel, és arra alapoz, amit Krisztus tehet meg általunk és bennünk.

Sokan rendelkeznek téves elképzeléssel saját valós állapotukra vonatkozóan. Elégedetten beszélnek arról, hogy nem követnek el gonoszságot, miközben gyakran megfélemlenek azokról a jó és nemes tettekről, amiket elvár tőlük Isten, s amelyeket ők maguk elhanyagoltak megtenni. Nem elég fának lenni Isten kertjében, de még az sem elégséges, hogy a körülöttünk levők értékeljenek és felfigyeljenek ránk, hanem meg kell felelnünk az Ő elvárásainak, és gyümölcsöt kell teremnünk.

Isten előtt számot kell adnunk azért a jóért, amit megtehettünk volna a rendelkezésünkre álló isteni kegyelem és bölcsesség révén. Ne feledjük, hogy Isten ma arra hív, hogy dolgozzunk az emberekért, és minden egyes napra egy-egy kihasználható alkalmat készít elő számunkra. Ha úgy tűnik, hogy túl kevés anyagi forrással rendelkezünk az egyre betegebb és nagyobb problémákkal küzdő világ szükségleteihez képest, akkor se felejtjük el, hogy sokkal hatalmasabb Istenünk van, mint azt mi el tudnánk képzelni vagy felfognánk, és hogy Őneki semmi sem lehetetlen. Szükség újból emlékeznünk arra, hogy az anyagi forrásokat az emberi szükségletek, nem pedig egyéni kapzsiságunk kielégítésére kaptuk. Igaz, hogy találhatunk kifogást arra, hogy miért nem teszünk semmit, vagy hogy miért csak keveset teszünk, de felfedezhetjük Isten hívását is, Aki felszólít, hogy keljünk fel, és tegyünk jót.

A Gondviselés munkája

Jelen pillanatban a kihívást az első romániai adventista kórház megalapítása képezi. Amikor megszületett a döntés, hogy ez az álom valósággá váljék „Kiváló Orvosi Központ – Képzőközpont, Sugárterápia és Onkológia” néven, Istentől máris megkaptuk az első határozott jelét annak, hogy a megvalósítás szempontjából ez a legjobb pillanat, és Ő is velünk lesz. Meggyőződésünk, hogy a Hetednapi Adventista Egyházzal, a Romániai ASI Egyesülettel és néhány adventista orvossal együtt kidolgozott terv áldás lesz az emberek számára. Mi pedig, azon meggyőződésünkön túl, hogy helyesen cselekszünk, kaptunk néhány bizonyítékot Isten részéről, amely bátorít tovább haladnunk. Íme:

1. Bár volt néhány jogi, adminisztratív és gazdasági szempontból tisztázatlan kérdés a projekttel kapcsolatosan, mind az egyház, mind az ASI, valamint a projektben résztvevő orvosok és támogatók kitartottak a terv mellett.
2. A 42000 négyzetméteres területet épp akkor kaptuk adományként, amikor a legnagyobb szükség volt rá.
3. Noha a területre vonatkozóan még az 1989 előtti időszakból építkezési korlátozások voltak érvényben, végül ezek fel lettek oldva, s így elhárultak az akadályok.
4. Számunkra az egyik legfontosabb jelet a 2021. 09. 22-én kelt 585556-os átirat képezte, amelyben közölték, hogy a projektünk 31,7 millió lejes kormányzati támogatásban részesül a 2014/807-es kormányhatározat által szabályozott program értelmében.

Figyelembe véve a Gondviselés e bizonyítékait, bár szembesültünk műszaki, gazdasági, jogi és más természetű nehézségekkel, meggyőződésünk, hogy a terv jó úton halad, és készen állunk elkezdni a megvalósítását.

Áttekintés

Tervünk egy az Adventista Egyház alapelvei szerint működő kórház felépítése, mely a „Kiváló Orvosi Központ – Képző, Sugárterápia és Onkológia” nevet fogja viselni. A modern épület egy alagsori-, földszinti és három emeleti szintből fog állni. A Maros Megyei Kórházról nagyjából másfél kilométerre fekvő, közel 5 hektáros területen 9517 négyzetmétert tesz majd ki a beépített terület.

Az intézmény szolgáltatásai között lesz járóbeteg rendelés és teljes kórházi ellátás is. Megemlíthetjük a központ legfontosabb szolgáltatásait: sugárkezelés (Linac-ágyú), brachyterápia, képző (Rx, CT, MRI, PET-CT), egynapos beutalás, hosszú távú kórházi ellátás, többfunkciós helyiségek, konferenciaterem, tanácsadás és megelőzés, kápolna, laboratórium és gyógyszertár.

Hogyan fogjuk megvalósítani a projektet?

Jogi szempontból a befektető a „Marosvásárhelyi Onkológiai Kórház” Alapítvány egyedüli részvényese, a Medex Vital Serv KFT.

A benyújtott műszaki dokumentáció alapján 2021.12.20/71-es iktatószámommal megkaptuk az építkezési engedélyt. A munkálatok becsült értéke 106.966.975 Ron (hozzávetőlegesen 21,6 millió euró).

A következő időszakra tervezett lépések:

- 2022. január 25–30. – a műszaki és kivitelezési tervek véglegesítése.

- 2022. január 30. – a tervezett tevékenységekre vonatkozó feladatfüzetek és a pénzügyi előszámok elkészítése.
- 2022. február 25. – a beszerzési procedúrák kidolgozása, és szakemberekből álló csapat felállítás az építkezést kivitelező céget, illetve a beszállítókat meghatározó versenytárgyalás előkészítése érdekében.
- A projektet finanszírozó bankokkal zajló tárgyalások befejezése.
- A projekt teljes finanszírozását igazoló okmányok előkészítése 2022. március 22-ig.

Figyelembe véve a projekt kivitelezésének imént vázolt műszaki, jogi és pénzügyi stádiumát, a munkálatok megkezdését 2022 márciusára tervezzük. A kivitelezésre vonatkozó dokumentáció, illetve az építkezési grafikon alapján a munkálatok befejezésének határideje a 2023-as év decembere.

Hisszük, hogy Isten adta tudunkra azt, hogy jó úton járunk, mi több, a nemes dolgok véghezvitele érdekében Ő maga bocsátotta rendelkezésünkre ezt az időt. Türelmetlenül várjuk vezetésének újabb részleteit, és készek vagyunk az Ő akaratához igazítani a terveinket. ■

Bența Remus, a Romániai ASI elnöke

Az Unió az egészségbe és az oktatásba fektet

ARomániai Hetednap Adventista Egyház a következő adatokkal szolgál a Marosvásárhelyen megépítendő kórház kivitelezésének stádiumával kapcsolatosan. Azért imádkozunk, hogy Isten a tervének megvalósításán dolgozók életében teljesítse az ígértet: „Én hozok néki kötést és orvosságot, és meggyógyítom őket, és megmutatom nekik a békesség és hűség kincseit” (Jer 33:6).

A közelmúltban, 2021 decemberében kaptuk meg a kórház építkezési engedélyét, és a munkálatok elkezdésére előreláthatólag a 2022-es év tavaszán kerülhet sor. A Romániai ASI előrehaladott tárgyalásokat folytat egy bankkölcsön folyósítása érdekében, amely a kormányalapból származó finanszírozás, a Romániai ASI hozzájárulása, valamint az Adventista Egyház adományai mellett fedezheti majd a közel 21 millió eurós összköltséget.

Mielőtt sor kerülne a kórház megnyitására, a „Kiváló Orvosi Központ – Képzőképzés, Sugárterápia és Onkológia” az Unióval közösen megteszi a szükséges lépéseket az „Adventista” márkanév levédése érdekében, az adventista nemzetközi egészségügyi intézmények számára kidolgozott „Belső Működési Szabályzat” (Working Policy) szerint állított feltételek alapján.

Az Unió támogatja a marosvásárhelyi onkológiai kórház építését, és a 2020.11.03/138-as bizottsági határozatot a 2020.11.23/386-os határozatával kiegészítve eldöntötte, hogy amennyiben az alapítvány bemutatja a projekt teljes körű pénzügyi tervét, az építkezés félkész állapotában bekapcsolódik a kórház megvalósításának anyagi támogatásába.

A marosvásárhelyi projekt történetével és jogi helyzetével kapcsolatos információk 2020. 06. 23-tól elérhetők az Unió közleményeiben az adventist.ro honlapon.

Meggyőződésünk, hogy e nagyméretű projektnek szüksége van az egyház támogatására, mint ahogy azoknak az egészség és az oktatás területén elsőbbséget élvező terveknek is, amelyek az Unió Végrehajtó Bizottságának stratégiájához tartoznak.

Az utóbbi három évben az Unió közel 2 millió eurót fektetett be az említett területen. Felsorolunk néhány már befejezett, vagy még kivitelezésben levő projektet, amely anyagi támogatást kapott az Unió részéről: a jászvásári Eviiss Adventista Líceum, az aradi Adventista Líceum, a Târgoviște-i Adventista Gim-

názium, a Piatra Neamț-i „Elisei” Adventista Iskola, a Pitești-i Adventista Elemi Iskola, a marosújvári Adventista Iskola, a mezőfelei „Dr. Lind” Iskola, a szász-fenesi Oktatási Központ, a brailai Dr. Luca és a cernicai egészségügyi posztliceális iskolák. Az Unió egy 5000 és egy 6000 négyzetméteres területet adományozott Cernicán illetve Méhkerten adventista iskolák építésére, a kedvezményezettek: az International Christian Academy of Bucharest, és a Transylvania International School.

MEGGYŐZŐDÉSÜNK, HOGY E NAGYMÉRETŰ PROJEKTEK SZÜKSÉGE VAN AZ EGYHÁZ TÁMOGATÁSÁRA, MINT AHOGY AZOKNAK AZ EGÉSZSÉG ÉS AZ OKTATÁS TERÜLETÉN ELSŐBBSÉGET ÉLVEZŐ TERVEKNEK IS, AMELYEK AZ UNIÓ VÉGREHAJTÓ BIZOTTSÁGÁNAK STRATÉGIÁJÁHOZ TARTOZNAK.

Ezenkívül az Unió anyagi támogatásban részesítette a Dolj megyei Goiești-ben levő gyógykezelési-, oktatási- és életmódközpontot; az Észak-Erdélyi Egyházterület Ifjúsági Központját a Szilágy megyei Hosszszúréven; valamint a Bánáti Egyházterület Ifjúsági Központját az Arad megyei Tönkődön.

A járvány kezdete óta egyházunk Románia több kórházához juttatott el adományként felszerelést és egészségügyi fogyóanyagokat. Ezenkívül általános missziós érdekeltségű adventista személyek által indítványozott privát kezdeményezéseket is támogattunk, mint például: a feketehalmi szanatórium (Brassó megye), a dumbrávai szanatórium (Beszterce megye) és a Nemzetközi Integritas Líceum (Maros megye). Jelenleg Brassó megyében a méhkerti többfunkciós központ felújítási, bővítési munkálatait végezzük, és reményeink szerint a munkálatok az idei év végéig befejeződnek.

Meghívunk, hogy támogassátok imáitokkal az egyház Románia területén zajló oktatási és egészségügyi missziós terveit!

„Maga pedig a békességnek Ura adjon néktek mindenkor minden tekintetben békességet” (2Thess 3:16). ■

A Romániai Hetednap Adventista Egyház
Uniójának Végrehajtó Bizottsága

AMiCUS KOLOZSVÁR

A fiókszervezet és egyik reprezentatív projektje

Az egyetemi éveket gyakorta a sikeres vizsgák, az ösztöndíjak, a könyvtárban töltött órák vagy akár az elmaradt vizsgák alapján „számolják”. Mi mégis szeretnénk azt hinni, hogy az AMiCUS diákok számára ezek az évek barátságokat, különböző projekteket, missziómunkát, és Istennel töltött időt jelentenek.

Az Erdély szívében található legnagyobb egyetemi központ AMiCUS fiókszervezetének több mint 80 egyetemista tagja van, akiket az értékek, az ötletek, a hit és a célok egyesítenek. A kolozsvári egyetemisták által szervezett programokon való részvétel, egy kevés velük töltött idő, vagy akár egy jellegzetes projektjükben való részvétel képes eloszlatni a „mai fiatalokkal” kapcsolatos fenntartások vagy előítéletek bármely árnyékát. Kedves, nyitott, vidám és barátságos diákok fogadnak tárt karokkal, és a tevékenységek, a közös esték vagy kirándulások révén még kellemesebbé teszik az együttlétet jóérzésű tréfáikkal, lelkesedésükkel, beszélgetéseikkel. Ugyanakkor ha munkáról és feladatvállalásról esik szó, szívesen vállalták

a kihívásokat, időt, energiát és anyagiakat áldoznak annak érdekében, hogy a „projektet” siker koronázza. A keresztény értékrendtől és az embertársaik szükségleteitől ihletett diákok bizakodva tekintenek a jövőbe, és egyedi megoldásokkal rukkolnak elő a felmerülő problémákra.

Az idők során a kolozsvári fiókszervezet mind a valósi, mind a társadalmi életben jelen volt. Szoros, tiszta és időtálló kapcsolatok jöttek létre. A diákok tevékenyen vesznek részt a kolozsvári Speranța adventista gyülekezet programjaiban. A gyülekezet támogatása révén számos szociális és missziós projektet közösen valósítunk meg, hiszen szeretnénk teljesíteni a szervezet célkitűzését: világhosszú árasztani a körülöttünk élőkre, példát mutatni, azonosítani és enyhíteni az emberi szükségleteket. A Kolozsvári AMiCUS az évek során nagyobb lélegzetvételű projekteket is megvalósított, mint például a „Gyermekváros”, a „Jó-nap” vagy az „Édesanyák gálája”. Mindezek nem valósulhattak volna meg az önkéntesek hozzájárulása, de különösen az önkormányzati intézmények támogatása nélkül.

Az AMiCUS bizottsága 2019-ben dolgozta ki a kolozsvári fiókszervezet egyik legterjedelmesebb, az „Édesanyáért szaladok” elnevezésű projektet. A jótékonyági futóverseny fő célja a beiratkozási díjakból és az adományokból támogatni egy szociális esetet vagy egy hátrányos helyzetű csoportot. Az eseményt minden évben megszerveztük március első felében. Általában édesanyákat vagy hátrányos helyzetű, nehéz megpróbáltatásokat átélt nőket igyekszünk támogatni. A 2021-es futóversenyre bevezetett személyek Kolozsváron egy előre meghatározott pályán szaladtak, de emellett az ország különböző helyeiben saját pályát kialakítva bárki részt vehetett a rendezvényen. Az eddigi három kiadásra szinte minden korosztályból jelentkezték résztvevők, beleértve a gyermekeket, de még a nagyszülőket is. A pálya úgy lett kialakítva,

hogy a tapasztalt futók mellett részt vehessenek az atlétikában kevésbé edzett személyek is. Ebben az évben szeretnénk országos szintűre emelni a rendezvényt, a Romániai AMiCUS diákszövetség segítségével. Idén is jó-tékonyági futást szervezünk, mivel szeretnénk ledönteni minden válaszfalat, hogy a projektben a többi fiókszervezettel együtt vegyünk részt a közös ügy érdekében.

Gyertek, legyünk barátok! Szaladjunk együtt!

Az AMiCUS káplánjának vallomása

Bizonyos értelemben előítéletet tápláltam az AMiCUS szervezettel szemben! Még csak gyerek voltam, de már készen álltam mások megítélésére. Ezt azonban nem otthon tanultam. Ezzel születtem! És ahogy telnek az évek, megbarátkozunk ezzel a magatartással. De egy idő után kimerítővé válik, és megfoszt az életünket színe-sebbé tevő egyszerű dolgok okozta örömeiktől. Az előíté-letek száraz életet, unalmas rutint hagynak maguk után,

és miután mindenünket elrabolják, még azt sem enge-dik meg, hogy legalább mások örömét látva megrezdül-jenek a lelkünk húrjai. A nemzedékek egymást követték több mint 6000 éven át, de a magatartásminták semmit sem változtak. Sámuel ma is azért keseregne, hogy a val-lási szertartások résztvevőinek nagy többsége épp a val-lás lényegét veszíti szem elől. De ha valaki veszi a bátor-ságot, és felkiált: „*Eppur si muove*”, ugyanúgy elbánnak vele, mint az idős Galileivel. Ezért ítékeztem én is igaz-ságtalanul. Bár láttam, hogy az AMiCUS tagjai próbálnak tenni valamit, ez a sürgésforgás nem volt összeegyeztet-hető az általam kényelmesnek tar-tott lelki felszínességgel. Jézus ki-válóan szemléltette következteté-sét: „Mert elvettétek a tudomány-nak kulcsát: ti magatok nem men-tetek be, és akik be akartak menni, azokat meggátoltátok” (Lk 11:52). Örízgetve a befogadás kapuját (melyen még mindig nem tudtam, hogy átment-e valaki igazából!), meglepődve és bizonytalansággal fogadtam a meghívást, ami tulaj-donképpen az AMiCUS jelmon-data is: „Gyertek, legyünk barátok!” A „mai fiatalokkal” kapcsolo-s előítéleteim rideg és durva pikkelyei vészjóslóan csilingeltek! De aztán...

Olyan életet fedeztem fel, amely forrott az örömtől, az érdeklődés-től, a gyötrődéstől, a kételyektől, a merészségtől és a hit-től. Ezen ellentétes érzelmek egyvelege jelenti a mozga-lom hajtóerejét. Galileo Galilei kijelentette: *Eppur si muove* (És mégis mozog), az AMiCUS-diákok pedig így szólí-tanak meg: „Gyertek, legyünk barátok!” Bár néha úgy tűnik, hogy eltérő frekvenciákon mozgunk, biztos pon-tot jelent számunkra az egyediség és a barátság, azok az értékek, amelyeknek jellemeznie kellene minden vallási tevékenységet, s amelyek egyé kellene, hogy kovácsol-ják a hívők közösségét. Az AMiCUS barátai nem állít-ják, hogy tévedhetetlenek, de tevékeny módon szállnak szembe a lelki és imádati rutinnal, miközben leleménye-séget, eredetiséget és örömet, valamint a lelki megvaló-sítások példáját nyújtják. A kézzel fogható megvalósítások és a tartalom nélküli áldozatok anyagi világában igen sokatmondó a szavakban és tettekben kifejezett „Gyertek, legyünk barátok!” felhívás! A társadalom és az egyház ed-dig nem tapasztalt méretű elidegenedése közepette még mindig így szól Krisztus: „Ti vagytok az Én barátaim.”

Gyertek, legyünk barátok! ■

**LEGYÜNK
BARÁTOK!
ADRIAN
DORGO**

IDÉN IS JÓTÉKONY-SÁGI FUTÁST SZER-VEZÜNK, MIVEL SZE-RETNÉNK LEDÖNTENI MINDEN VÁLASZ-FALAT, HOGY A PRO-JEKT BEN A TÖBBI FIÓKSZERVEZETTEL EGYÜTT VEGYÜNK RÉSZT A KÖZÖS ÜGY ÉRDEKÉBEN.

Adrian Dorgo, a kolozsvári AMiCUS káplánja

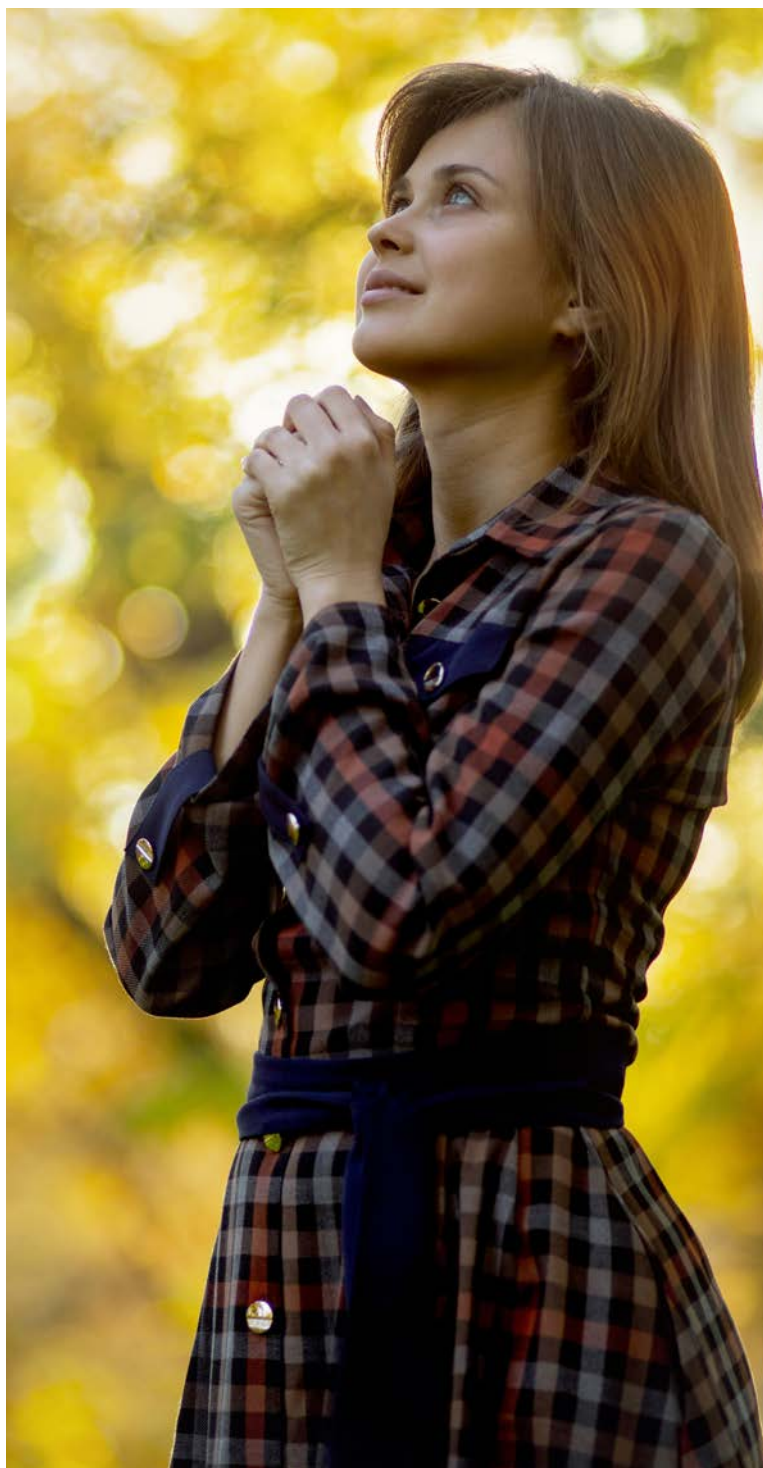
MÓZES ÉNEKE

2MÓZ 15:1-19 – A KÖSZÖNET ÉS A HÁLA LECKÉJE

A bibliai elbeszélés szerint Izrael népe ott áll a Vörös-tenger keleti partján. Mindannyian épségben értek át a túloldalra. Üveghez hasonló, megdermedt, hatalmas vízfalak övezte folyósón, a csodák folyosóján keltek át. A látvány mindkét oldalon gigantikus akváriumhoz hasonló szépséget kínált. A víz alatti világ ma is csodálatos, de képzeljük el, milyen lehetett akkor, amikor nem volt a maihoz hasonló szennyezés. A menekülés során azonban nem lehetett megállni, mert az egyiptomi sereg 600 szekere követte őket. A gögös fáraó vezette katonákat a gyűlölet és a bosszúvágy fűtötte a tíz csapás okozta nyomorúság miatt. Még kegyetlenebb rabságba akarták visszavinni azokat, akik szerintük pusztában tévelygő, szokott rabszolgák csupán.

Az egyiptomiaknak is sikerült behatolniuk a víz alatti folyosóba. Harci kiáltások, a lovak patáinak zaja és a szekerek csattogása töltötte be a levegőt, félelmet és rettegést keltve. Győzelmük teljesen biztosnak tűnt. Már csak néhány méter volt hátra, amikor hirtelen szokatlan dolog történt: a szekerek kerekei kitörtek, irdatlan tolongás alakult ki, és a hadsereg a szó szoros értelmében megremegett. A keleti parton felsorakozott izraeliták mindezt végig nézték. Azt az utasítást kapták, hogy ne harcoljanak, csak figyeljék a szabadítást, mivel az Úr harcol értük. Isten parancsára Mózes kinyújtotta karját a tenger óriási kapui felé, mire a vízfalak összeomlottak, és a víz elnyelte az egyiptomi sereget. A Bibliában fel van jegyezve, hogy senki sem menekült meg közülük. Nem Izraelt nyelte el a sivatag, hanem az egyiptomiakat nyelte el a víz. Hirtelen síri csend telepedett a tájra, ami Izrael népe számára egyetlen szóban fogalmazódott meg: „Vége!” Áthatolhatatlan természetes akadály emelkedett Egyiptom és Izrael népe közé. Korábban egy vörös ajtó, most pedig a Vörös-tenger.

A tenger kapuinak bezáródása számukra a rabság, a megaláztatás és a fájdalmak fejezetének örök lezárását jelentette, miközben a szabadság új fejezete nyílt meg előttük. Először élhették át a megkönnyebbülés csodálatos érzését. Mint egy hosz-

szú sóhaj után, most először lélegezték be a szabadság friss, új levegőjét.

De vajon mi lesz az első reakciójuk népük történelmének ezen óráján? Talán hatalmas tapsvihar következik, vagy egy olyan erőteljes győzelmi kiáltás, hogy még a tenger túlsópartján fekvő egyiptomi településeken is hallani fogják? Nem! Ezek annyira érzelmdús pillanatok, hogy szóban ki sem fejezhetőek. Csupán sejteni tudjuk az ott átélteket. Nem is mennyei parancsra, hanem csak úgy, egyszerűen felcsendült egy hang, egy ének, és szinte azonnal csatlakozott hozzá a nép aprajagya: a Mózes éneke. Mózes, a költő, a karmester, a nép pedig a hatalmas kórus. Énekelnek az idősek, az ifjak és a gyermekek, a férfiak és a nők, a tehetséggel megáldott énekesek és a kevésbé tehetségesek együtt. A színpad pedig a Vörös-tenger keleti partja, ahová felsorakoztak arccal az egyiptomi part, a múlt felé. Ha bárkit is megkérdeznénk közülük, hogy hol tanulták ezt a csodálatos himnuszt, mindannyian először Egyiptom felé mutatnának. Énekük szenvedés és fájdalom közepette született, és most Isten szabadításának gyógybalzsamaként hatott. Ez volt az élet harcmezéjén szerzett tapasztalatok megéneklése, a mindkét parton átélt lelki tapasztalatok éneke, amelyet csak felerősített a hatalmas ellentét a között, amit megtapasztaltak az egyiptomi parton, és a között, amit a szabadulás partján látnak szemek. Az Isten iránti hála és köszönet kiáradása volt mindez.

A köszönet és a hála többet jelent udvarias cselekedetnél. A hálát nem lehet elvárni vagy kikövetelni. Akkor mutatja meg igazi arcát, amikor az őszinte értékelés kifejezéséként van felajánlva. Most már tisztán érthető, hogy miért választotta Isten a pusztát és a tenger felé vezető utat. Lehet, hogy ezek után egymást dorgálják majd korábbi félelmeik és kételyeik miatt.

A Biblia szerint az ember bűnös voltának első megnyilvánulása az volt, hogy többé nem mondott köszönetet Istennek.

„Mert bár az Istent megismerték, mindazáltal nem mint Istent dicsőítették őt, sem neki hálaát nem adtak; hanem az ő okoskodásaikban hiábavalókká lettek, és az ő balgatag szívük megcsötétedett” (Róm 1:21).

Az ember úgy véli, hogy minden, amit az élet fenntartásához kap, az természetes módon jár neki. Isten nem is követeli meg a köszönetnyilvánítást, viszont értékeli azt: „Aki hálával áldozik, az dicsőít engem” (Zsolt 50:23).

Mózes éneke éppen attól volt szép, hogy Izrael népének az ajándékát jelentette Nagy Szaba-

dítójuknak. Sajnos csupán a szöveg maradt fenn, a dallam elveszett, viszont épp a szöveg tartalma a legértékesebb tanulságokat.

Minden éneknek három fontos eleme van: a szöveg, vagyis az üzenet, ami általában vers formájában jelenik meg; a dallam, amely a szöveget kísérő zenei hangok kombinációjából áll; és végül a ritmus. A három elem különböző módon szólítja meg az embert. A szöveg főleg az értelemhez szól, a dallam pedig az érzelmekhez, míg a ritmus a testet szólítja meg. Ha rangsorolnánk e hármat, a szöveg lenne az első, ezt követi a dallam majd a ritmus, ez utóbbi azonban alacsonyabban van rendelve az előbbi kettőnek, miközben mindháromnak harmóniában kell lennie egymással. Az utóbbi időben a gyülekezetekben egyre több olyan vallásos ének hangzik el, amelyekben a szöveg gondolatokban szegény, sok esetben csupán szóismétlésekből áll, miközben a dallamot a könnyűzenéből veszik át, így a ritmus dominál, főleg abban az esetben, ha az éneket kísérő zenekarban ütős hangszerek is megszólalnak.

Figyeljétek meg, hogy a Biblia épp a legértékesebbet őrítette meg, vagyis az énekek és a zsolnárok szövegét, mivel a szöveg által közölt üzenet a legfontosabb.

Ugyanez figyelhető meg Mózes énekével kapcsolatosan is. Ezért most a megragadó és gondolatokban gazdag szövegre fogunk összpontosítani. Érdemes közelebbről megvizsgálnunk. Szépsége a kizárólag Istenhez intézett dicsőítés elemeinek egymásutánjában rejlik. Izrael népének nincs semmi érdeme. Csak haszonélvezője Isten irgalmának és jóságának, amit a lehető legnagyobb intenzitással tapasztalt meg.

Formailag a szöveg meglepően gazdag szemléltető képekben, ugyanakkor egyszerű és spontán, továbbá ismételten jelennek meg a dicsőítő motívumok, amelyek célja hangsúlyozni fontosságukat, értéküket, és az ember csodálatát mindazért, amit Isten tett.

Szerkezetileg a szöveg három különböző szakaszra osztható: az első rész egy visszatekintés, és az ellenség, az egyiptomiak elpusztítására utal, ahol az Isten iránti hálaérzet költői elemei folyamatosan felfelé ívelnek, mígnem eléri a csúcspont-

**A YÉG
ELOÍZE
EMILIAN
NICULESCU**

**NEM IS MENNYEI
PARANCSTRA, HANEM
CSAK ÚGY, EGYSZE-
RŰEN FELCSENDÜLT
EGY HANG, EGY ÉNEK,
ÉS SZINTE AZON-
NAL CSATLAKOZOTT
HOZZÁ A NÉP APRAJA-
NAGYJA: A MÓZES
ÉNEKE. MÓZES,
A KÖLTŐ, A KARMES-
TER, A NÉP PEDIG
A HATALMAS KÓRUS.**

**AZ ÜNNEPLÉS
E JELENETE,
A HATALMAS
EUFÓRIA, AMIT
IZRAEL GYERMEKEI
ÁTÉLTEK, CSUPÁN
SZERÉNY ÉS KICSÍ-
NYÍTETT MÁSA
ANNAK A NAGY
ÜNNEPLÉSNEK,
AMIBEN RÉSZE
LESZ MINDEN
IDŐK SZENTJEINEK,
A BŰN HATALMÁ-
BÓL MEGMENTETT
LELKI IZRAELNEK
AZ UTAZÁS VÉGÉN.**

tot ebben a költői kérdésben: „Kicsoda az istenek közt olyan, mint te, Uram?”

Aztán a csúcson a szöveg előrelátóvá, profetikussá válik: a jövőbe tekintve említi meg azokat a reakciókat, amiket majd ez a hatalmas esemény fog kiváltani a különböző népek között, ugyanakkor rámutat a nép jövődöbéli utazásának mind földi, mind pedig mennyei végcéljára: a Hegyre és az Úr Templomára.

A szöveg első része határozottan pontosít arra vonatkozóan, hogy ki az ének egyedüli Címzettje: Isten.

„Akkor éneklé Mózes és az Izrael fiai ezt az éneket az Úrnak, és szólának mondván: Énekek az Úrnak, mert fenséges ő, lovat lovasával tengerbe vetett. Erősségem az Úr és énekem, szabadítómá lőn nekem; ez az én Istenem, őt dicsérem, atyámnak Istene, őt magasztalom” (1-2. v.).

Noha ez egy közösenek, mégis hangsúlyozza egyfelől a személyes meggyőződés szükségességét és fontosságát, másfelől pedig a bizonyosságok alapját: a megtörtént eseményeket, a látottakat, a tapasztaltakat.

Semmi sem világít rá jobban Isten magasztos voltára és az emberi hiányosságokra, mint a nagy válságok, ugyanakkor semmi sem képes jobban összekovácsolni a kapcsolatokat, mint a próbák kemencéje. Isten ilyen körülmények között lett az ő Istenük, és nemcsak az atyáik Istene, Akit csupán mások elbeszéléseiből ismertek.

Soroljunk fel néhány költői elemet.

A szöveg első részében az egyiptomiak legyőzetését szemléltetve jelenik meg a fokozatos lefelé ívelés:

- Lovat lovasával tengerbe vetett – 1. v.
- Elnyelte őket a Vörös-tenger – 4. v.
- Kő módjára merültek a mélységbe – 5. v.
- Elmerültek, mint az ólom a nagy vizekben – 10. v.

És szintén a szöveg első részében, ezzel párhuzamosan jelennek meg az Isten iránti hálaérzet felfelé ívelő lépcsőfokai:

- Vitéz harcos az Úr – 3. v.
- Jobbod, Uram, erő által dicsőül – 6. v.
- Fenséged nagyságával... - 7. v.

Majd a szöveg eljut a csodálatos költői kérdéshez: „Kicsoda az istenek közt olyan, mint te, Uram? Kicsoda olyan, mint te, szentséggel dicső, félelemmel dicsérendő és csodatévő?” (11. v.).

A válasz annyira nyilvánvaló, hogy meg sem jelenik a szövegben: SENKI.

És erről a magaslatról belátható a teljes útszakasz, amit Isten tervezett népe számára. Megszemlélhető a lelki Izrael évezredekén át tartó győzelmi menetelése a népek között, egy olyan nép menetelése, amelyet megváltott Isten. És mindez nyilvánvaló utalás Jézus Krisztus üdvözítői áldozatára.

„Kegyelmekkel vezérled te megváltott népedet, hatalmaddal viszed be te szent lakóhelyedre. Meghallják ezt a népek és megrendülnek; Filisztea lakóit reszketés fogja el. Akkor megháborodának Edom fejedelmei, Moáb hatalmasait rettegés szállja meg, elcsügged a Kánaán egész lakossága. Félelem és aggodalom lepi meg őket; karod hatalmától elnémulnak, mint a kő, míg átvonul néped, Uram! Míg átvonul a nép, a te szerzeményed” (13-16. v.).

Ezek után következik az elhelyezésük az Úr Templomának hegyén, az isteni kormányzás örök országában:

„Beviszed s megtelepíted őket örökséged hegyén, melyet Uram, lakhelyül magadnak készítettél, szentségedbe Uram, melyet kezéd épít. Az Úr uralkodik mind örökkön örökké” (17-18. v.).

Az ünneplés e jelenete, a hatalmas eufória, amit Izrael gyermekei átéltek, akiknek szívéből tört elő Mózes éneke, csupán szerény és kicsinyített mása annak a nagy ünneplésnek, amiben része lesz minden idők szentjeinek, a bűn hatalmából megmentett lelki Izraelnek az utazás végén, amikor majd belépnek a mennyi Kánaánba. Csakhogy az ünneplés egészen más méreteket fog majd ölteni. Íme, a pártmoszi látnok által leírt jelent:

„És láték úgymint üvegtengert tűzzel elegyítve; és azokat, akik diadalmasok a fenevadon és az ő képén, és bélyegén és az ő nevének számán, látám állani az üvegtenger mellett, akiknek kezében valának az Istennek hárfái. És énekelik vala Mózesnek az Isten szolgájának énekét, és a Bárányak énekét, ezt mondván: Nagyok és csodálatosak a te dolgaidd, mindenható Úr Isten; igazságosak és igazak a te útjaid, óh szentek Királya!” (Jel 15:2-3). ■

Emilian Niculescu, nyugdíjas lelképásztor

A HATÁSTALANÍTOTT KÍGYÓ: MÉREG VAGY GYÓGYMÓD?

A bibliai történet szerint a Moáb felé vezető pusztai úton mérges kígyók támadták meg a lázongó népet. Imára kapott válaszként Mózes azt az utasítást kapta, hogy ércből készítse el a halált osztó kígyók mását, tűzze fel egy magas póznára, és aki rátekint, életben marad (4Móz 21:8-9).

A megdöbbenő kiserelésű gyógyszer nem okozhatott teljes körű elismerést. Jó oka lehetett bárkinek megkérdőjelezni a megoldást.

Kifogások sora

A kifogások egyik csoportja lelki természetű lehetett. Fontos az egészség és a túlélés, de nem bármi áron. Ha a jobbulásért cserébe bálványt kell imádni, akkor inkább a halál. A tanítások határozottan tiltják Isten kiabrázolását, mert az imádatnak ez a formája felcseréli a szerepeket. Az ember lesz az alkotó, és „isten” a teremtetett tárgy. Az öntött szobrok azt az illúziót kelthették az emberben, hogy Isten felhasználható, manipulálható, saját képre formálható. Ezzel függ össze az első hitehagyás is a vándorlás alatt. Az Áron által készített aranyborjú bálványimádásba sodorta a többséget, amit Mózes összetört. A vándorlás második szakaszában ezúttal Mózes készít egy állatszobrot, ami előtt nem meghajolni kellett, hanem felnézni rá. Minden okuk meglehetett azoknak, akik ezt nem vállalták. A lelki egészség fontosabb, mint a testi.

Mások racionálisan gondolkoztak és azt kifogásolhatták, hogy a gyógyítás nem lehet ilyen egyszerű. Egy tekintet nem közömbösítheti a kígyó mérget. Olyanok is lehettek, akik nem értették, hogy miért a kígyó a gyógyulás közvetítésének eszköze, amikor a betegség okozója a kígyó. Mi köze lehet az okozónak a megoldáshoz? Igaz, a rézkígyó már nem mozog, nem szaporodik, már nem termel mérget, de akkor is, az előre emlékeztet. Ha az élő kígyó életveszély forrása lehet, nem lehet összekötni a megoldással annak képmását sem.

Végül a kígyóra mint a bűn ősi jelképe is rámutathattak sokan. Az Édenben Sátán egy kígyót használt fel a kísértés közvetítésére. Hogyan lehet a gyógyulás eszköze bármi, ami az ősi bűn szimbóluma, vagy arra emlékeztet? A kígyó más népek irodalmában is a rontás jelképe. Kánaánban Baálnak és termékenységi kultuszának a szimbóluma volt. A suméroknál Tiámát nőstény kígyóként a sötétség és a káosz megtestesítője, akit végül Márduk elpusztít. Az egyiptomiaknál Aphópisz kígyó a sötétség démona, Ré napisten ellensége, a viszály és a pusztítás megtestesítője. Indiában varázs-hatalmú, démoni állatnak tekintet-

Peter Paul Rubens (1577-1640): Mózes és a rézkígyó

ték. A kínai asztrológiában a kígyónak kettős feje van, fiú és lány (Jin és Jang). A görög és a római mitológiában a halál és az alvilág megtestesítője, de már megjelenik úgy is mint gyógyító. A mitologikus háttér és az a tény, hogy a kígyó mérgeből gyógyszer készítek, a gyógyszerészet jelképévé tette a kígyót.

Isteni szuverenitás

Nem lehetett könnyű dolga Mózesnek. Nem tudott érveket felhozni, bizonyítékokat, tudományos kutatásokat prezentálni. A képlet egyszerű volt. Isten a gyógyító, és aki hittel felnéz a rézkígyóra, az meggyógyul. Akik a kifogásokat keresték, meghaltak a méreg hatásától, akik bíztak Mózes szavában és felnéztek, meggyógyultak.

Mózes könyveiben egyértelmű tanítás van Istenről: „Mert én, az Úr vagyok a te gyógyítód” (2Móz 15:26). Ezzel együtt a választott nép nagy része jól értette, hogy Isten szuverenitásához tartozik, hogy milyen eszközöket használ fel gyógyító hatalmának közvetítésére. Az Őszvetségben ide tartoztak a közegészségügyi rendelkezések (karantén, tisztulási eljárások), hatóanyagokat tartalmazó növények (például szárított füget kötöttek Ezékiás király kelésére, aminek hatására a halálos betegségből meggyógyult, Isten ígérete szerint, 2Kir 20:7), balzsam és egyéb gyógyszerek (Jer 30:13; 8:22; 51:8), valamint szakszerű orvosi ellátás (mint amilyen a genny eltávolítása, a sebek lágyítása, varképződés elősegítése és fedőkötés alkalmazása, Ézs 1:6).

A Bibliában nincs ellentétben Isten gyógyító hatalma a gyógymódokkal. Isten szuverén joga eldönteni, hogy milyen eszközöket használ fel a megoldásra. A kígyók mérge miatt „sokan meghaltak Izrael népéből” (4Móz 21:6), de még többen megmenekültek, mert hittek Isten-

**A GYÓGYULÁS
ESZKÖZE
ŐSZ-FARKAS
ERNŐ**

ben, bíztak Mózesben, hogy Isten akaratával összhangban van, amit tesz, és mert felnéztek a kígyóra. Pontosan tudták, hogy nem a halott kígyó gyógyít, mégis kifejezték hitüket azzal, hogy engedelmeskedtek.

Istennek van megoldása

A kételkedőknek sok mindenben igazuk volt. A kígyó valóban a bűnbeesés szimbóluma. Abban sem tévedtek, hogy ez a megoldás félreértést eredményez, és sokan nem Istennek fogják tulajdonítani a gyógyulást, hanem a szobornak. Valóban, az érc kígyót megőrizték és a második nemzedéktől kezdve ereklyeként kezelték, mások bálványként imádták. 600 évvel később Ezékiás király reformtörekvéseinek az áldozta lett, amikor összetörte az ércszobrot, és megszüntette a bálványimádásra használt magaslatokat (2Kir 18:4). Tehát igazuk volt, mégsem gyógyultak meg.

A botrány még tovább dagadt, amikor az Újszövetségben az érc kígyó, annak ellenére, hogy 600 évig bálvány-szobor volt, Jézus Krisztus jelképeként lett bemutatva, a megváltás és a lelki gyógyulás forrásaként. „Amint Mózes fölemelte a kígyót a pusztában, úgy fogják föle-

melni az Emberfiát is, hogy aki hisz benne, az el ne vesszen, hanem örökké éljen” (Jn 3:13-15). Ezzel szemben a Jelenések könyve az „ősi kígyót” Sátánnal azonosítja.

Mai betegségekre is van Istennek megoldása, amit szuverén akarat szerint közvetít közegészségügyi szabályok, hatóanyagokat tartalmazó gyógynövények, ezekből kivont vagy ennek mintájára készült szintetikus gyógyszerek, orvosi terápiák, egészségőrző életmód, vagy prevenciós módszerek által. Nem a hit megtagadása, hanem a hit kifejezése, ha alkalmazzuk ezeket. Ugyanakkor nem felejtethjük el, hogy a bűn által uralt világban a betegség és a halál mint következmény nem múlik el Jézus Krisztus viszsztatéréséig, amikor sem betegség, „sem fájdalom, sem halál nem lesz többé” (Jel 21:4). Addig is, ha Isten megoldást küld arra, hogy megelőzzük vagy gyógyítsuk a bajt, akkor éljünk vele, mert Istennek terve van velünk! A gyógymódok, gyógyszerek, megoldások önkényesen lelki jelentéssel való felruházása veszélyes lehet úgy a mentális, mint a fizikai egészségünk szempontjából (ha erre hivatkozva elutasítunk egy Isten által rendelt módszert). ■

Dr. Ösz-Farkas Ernő, lelkipásztor, ATF, főiskolai tanársegéd

Elmélkedés » » » » »

AZ ÚR JÉZUS ÁLDOZATÁNAK ÉRTÉKE

Az egyedüli Üdvözítő

„Tudván, hogy nem vesszendő holmin, ezüstön vagy aranyon váltattatok meg a ti atyáitoktól örökölt hiábavaló életetekből, hanem drága véren, mint hibátlan Bárányén, a Krisztusén” (1Pt 1:18-19). Az Úr Jézusnak a bűn miatt hozott engesztelő áldozata az a nagy igazság, amely köré az összes többi csoportosul. Mózes első könyvétől a Jelenések könyvéig a Szentírás mindegyik igazságát a Golgotáról szétáradó fényben kell tanulmányoznunk. Csak így érthetjük meg és értékelhetjük kellőképpen ezeket az igazságokat. Ebben a cikkben Isten keresztre szegett Fia irgalma és szabadítása megváltói és újjáteremtő munkásságának csodálatra ihlető művét fejtegetem. Az ember bűnbeesése sok szomorúságot okozott az angyaloknak és mennyi Atyáknak. A menny Fejedelme szánalommal telt el a bűnbe süllyedt ember iránt, szerető szíve megesett és irgalomra indult, látván, hogy az ember sorsa ettől kezdve szenvedés, könny és halál. Az Atya Isten a szeretet, mely erősebb, mint a sír: tervet készített az ember megváltására. A megvetett és megtört szent törvény a vétkes halálát követelte.

Az egész világegyetemben csak egyetlenegy lény tehetett eleget a törvény követelményeinek az ember javára,

egyedül csak Ő szerezhetett engesztelést a törvény áthágásáért. Krisztuson kívül senki sem válhatta meg az embert a bűn átka alól, hogy így újból összhangba juthasson a mennellyel. Az Úr Jézus hajlandó volt a nyomorúság legmélyére leszállni, hogy onnan felemelje a romlásba dőlt emberiséget. Annyira utálatos a bűn a szent Isten előtt, hogy még a Fiút is elválasztotta az Atyától. Nem volt más út az emberiség megmentésére. Ezt az igazságot erősíti meg Péter apostol is: „Nincsen senki másban üdvösség, mert nem is adatott emberek között az ég alatt más név, mely által kellene nekünk megtartatnunk” (ApCsel 4:12). Erről tanúskodik Pál apostol is: „Mert egy az Isten, egy a közbenjáró is Isten és emberek között: az ember Jézus Krisztus” (1Tim 2:5).

A helyettes áldozat

Az Úr Jézus kereszthalála engesztelő áldozat, s a ki-folyt vér megtisztítja a bűntől. Erre az áldozatra mutatott az ószövetségi rendszerben az áldozatok sokasága. A vétkes a bűnért való ártatlan bárány fejére tette a kezét, megvallotta a bűneit, s így képletesen ezek áthelyeződtek a bárányra, és így a tulajdonképpeni bűnös mentesült a teher-től. Ezután saját kezűleg megölte a bárányt a pitvar-

ban, ahol az áldozati oltár van. A bűnért való áldozat vérevel a pap engesztelést végzett a szenthelyen, eleget téve a bűnös által megszegett törvény igazságos követelményének. Ézsaiás próféta az áldozati bárányt az Úr Jézussal azonosította: „És megsebesítettett bűneinkért, megrontatott a mi vétkeinkért, békességünknek büntetése rajta van, és az ő sebeivel gyógyulánk meg” (Ézs 53:5).

Ugyancsak az Úr Jézus áldozatával kapcsolatban írta Pál apostol: „Mennyivel inkább Krisztusnak a vére, aki örökkévaló lélek által önmagát áldozta fel ártatlanul Istennek: megtisztítja a ti lelkiismereteket a holt cselekedetektől, hogy szolgáljatok az élő Istennek.” „Azonképpen Krisztus is egyszer megáldoztatván sokak bűneinek eltörlése végett, másodszor bűn nélkül jelenik meg azoknak, akik őt várják üdvösségükre” (Zsid 9:14, 28).

Benne – mondja Pál apostol – „van a mi válságunk az ő vére által, a bűnőknek bocsánata az ő kegyelmének gazdagsága szerint.” „Mert mindnyájan vétkeztek, és szűkölködnek az Isten dicsősége nélkül. Megigazulván ingyen az ő kegyelméből a Krisztus Jézusban való válság által, kit az Isten eleve rendelt engesztelő áldozatul, hit által, az ő véreben, hogy megmutassa az ő igazságát az előbb elkövetett bűnőknek elnézése miatt” (Ef 1:7; Róm 3:23-25).

A két adósról szóló példázatban azt olvassuk, hogy a nagyobb összeggel tartozó szolga könyörgött, hogy még adjanak időt neki. Engedtlenségünk folytán úgy eladósodtunk Istennél, hogy meg nem fizethetjük adóságunkat, és embertársaink sem segíthetnek a törlesztésben. Hála legyen a Jó Istennek, hogy a Szeretet mégis talált egy utat, amelyen keresztül segíthet, és kiegyenlítheti helyettünk a tartozásunkat. Mert Jézus Krisztus azért jött erre a Földre, hogy „az ő életét adja váltságul sokakért” (Mt 20:28).

A bűn elkerülhetetlen következménye a halál, de a bűnbocsánat az a meg nem érdemelt ajándék, amelyet Isten felajánl a bűnét megvalló és megtérő vétkezőnek. A következő példa által mélyebben megérthetjük a Jézus Krisztusban megvalósult megváltási tervet.

Egy távoli ország ítélőbírója régi barátja felett kellett, hogy ítélkezzen. Kihágásról volt szó, amiért pénz-büntetést járt. Az ügyről kiderült, hogy eléggé súlyos, és a bíró meglehetősen nagy összeget ítél meg. Valaki, aki ismerte a bírót meg a kihágást elkövető személy korábbi kapcsolatait, túlságosan szigorúnak találta az ítéletet, és nem győzött eléggé csodálkozni a bíró pártatlanságán. Ugyancsak meglepődött mindenki, amikor a bíró az ítélet kihirdetése után felkelt a székéből, odalépett a barátja mellé, és az utolsó fillérig kifizette helyette a megítélt összeget. Így tett bizonyosságot a törvény iránti tiszteletről, ugyanakkor a törvénszegő iránti könyörületességről is. Ő szabta ki a büntetést, és ő maga ki is fizette azt.

Így tett Isten is a bűnös emberrel szeretett Fia, Jézus Krisztus, a testet öltött Isten által, aki kifizette az ember helyett a bűn miatti tartozását. Minthogy az Isten volt az,

aki Krisztusban megbékéltette magával a világot, nem tulajdonítva nekik az ő bűneiket (2Kor 5:19).

Krisztus áldozatának eredménye

Krisztusnak a kereszten hozott áldozata egyrészt eleget tett a megváltási terv összes követelményének, másrészt kielégíti az Istentől eltávolodott, elbukott emberiség összes szükségletét. A megszegett erkölcsi törvény, amely a bűnös halálát követelte, éppoly szent, mint maga az Isten. Csakis Jézus Krisztus, az Atyával egyenlő személy szerezhette meg az embert, és hozhatta újból összhangba a mennyel: „Mert miképpen egy embernek engedetlensége által sokan bűnösökké lettek, azonképpen egynek engedelmsége által sokan igazakká lesznek” (Róma 5:19).

Egyedül csak Ő mondhatta el: „Én megtartottam az én Atyámnak parancsolatait, és megmaradok az ő szeretetében” (Jn 15:10). Jézus Krisztus áldozata mentesítheti az embert a bűnért járó szenvedéstől és haláltól: a próféta évszázadokkal korábban megjövendölte az Úr Jézusról, hogy „betegségeinket ő viselte, és fájdalmainkat hordozá, és mi azt hittük, hogy ostoroztatik, verettetik és kínoztatik Istentől! (...) Békességünknek büntetése rajta van, és az ő sebeivel gyógyulánk meg” (Ézs 53:4-5).

Krisztus úgy szenvedett, ahogy mi érdemeltük volna meg. Elítéltetett a bűneinkért, amelyben nem volt részes, hogy megigazuljunk az Ő igaz élete által, amelyhez semmi közünk sincs; elszenvetde helyettünk a halált, hogy részesüljünk az Ő életében. A bűn a szent és tiszta Isten megsértése, éppen ezért csak az Úr Jézus áldozata szerezhette engesztelést. Pál apostol a Szentlélektől ihletve kijelenti: „Mert azt, aki bűnt nem ismert, bűnné tette értünk, hogy mi Isten igazsága legyünk öbenne” (2Kor 5:21).

Péter apostol kiegészíti ezt a gondolatot, amikor azt mondja Krisztusról, hogy „aki bűnt nem cselekedett, sem a szájában álnokság nem találtatott: aki a mi bűneinket maga vitte fel testében a fára, hogy a bűnőknek meghalván, az igazságnak éljünk: akinek sebeivel gyógyultatok meg” (1Pt 2:22, 24).

A megváltásunkért hozott áldozat végtelen volta azonban a bűn végtelenül gonosz voltát is bizonyítja. Isten úgy is véget vethetett volna a gonosszágnak, hogy eltörlí a bűnöst a föld színéről, de „úgy szerette Isten e világot, hogy az ő egyszülött Fiát adta” (Jn 3:16). Csak Krisztus szerezhette engesztelést, és törölkötte el a bűnt következményeivel együtt. Csak Ő élt szent, tökéletes, bűn nélküli életet, eleget tévén ezáltal a mennyben és a földön mindenben a törvény követelményeinek. Ő elmondhatta önmagáról: „Jön a világ fejedelme, de én bennem semmije sincsen.”

**A MEGVÁLTÓ
ISTEN
SZERETETE
FÜSTÖS ENDRE**

» Folytatás a 27. oldalon

AZ ÉSSZERŰSÉG HANGJA

Az év elején figyeltem fel a hírre. Egy amerikai bíróság bűnösnek talált egy áltudományos munkássággal megvádolt orvos-kutatót. A per három évig tartott. A Stanford Egyetem hallgatója, a csupán 19 éves Elizabeth Holmes egy forradalmi, minimálisan invazív vérvételi módszerrel állt elő. Az ujjbegyből egyetlen szúrással nyert egy-két csepp vérből közel 150 betegséget képes diagnosztizálni. Mindez 2003-ban történt. Az általa alapított Theranos nevű cég 2014-ben már több milliárd dollárt ért. A *Times* magazin a hölgyet a 100 legbefolyásosabb személy közé sorolta, a *Forbes* információi szerint pedig ő volt a legfiatalabb milliárdos nő. Néhány év után azonban kiderült, hogy az általa javasolt procedura egyáltalán nem hatásos. Mi több, a cég szándékosan hallgatott el bizonyítékokat, amikor felmerültek az eljárással kapcsolatos kételyek. Túl nagy volt a tét mind pénzügyi szempontból, mind pedig a kutató hírnevére vonatkozóan, aki minden valószínűség szerint még a Nobel-díjat is megkaphatta volna, ezért titkoltak el bizonyos adatokat? Vagy egyszerűen csak az történt, hogy a hölgy tényleg hitt abban, hogy a sorozatos kudarcok után egyszer majd a várt eredmények is megjelennek. Függetlenül attól, hogy mi állt a hamisítás hátterében, egy dolog biztos: a tudomány tévedhet. És nem ez az egyetlen példa a tudomány kudarcára.

Ez a bírósági döntés az emberiség számára igencsak nehéz időszakban született, amikor nagyon is szükséges lenne még jobban bízunk a tudományos kutatásokban. Újabb csatát veszített a tudomány, és levettett a tévedhetetlenség talapzatáról.

A koronavírus okozta jelenlegi egészségügyi válság miatt ismét előtérbe került a tudomány társadalmi szerepe. Itt kizárólag a tudományos orvosi ellátásról, a tudományos folyamatokról és azok eredményeiről beszélünk. Ha figyelembe vesszük azt is, hogy ezt a vírust lehet, hogy tudósok állították elő, akkor a dolgok még bonyolultabbá válnak. Ez azonban már egy másik történet.

A két éve tartó járvány után, a tudományos kutatásoknak köszönhetően, már mutatkoznak a stabilitás időszakának első jelei. Cégek versengenek egymással az elenszer megtalálásában, hatalmas összegeket fektetnek be, de különösen az egyre fejlettebb technológia okán tekintünk bizakodóan a közeli jövőre.

Csak hogy nem mindenkinek az a meggyőződése, hogy minden rendben lesz. Még a fejlett országokban is eléggé erőteljesen ellenzik a megelőző és védekező oltást. A politikai erők vállaltva igyekeznek rávenni az embereket, hogy minél többen oltassák be magukat. Ki hitte volna, hogy épp a magas színvonalú civilizációval és iskolahálózattal rendelkező nyugati világban tűnnek fel az

oltásellenes mozgalmak? Mivel magyarázható ez? Miért nem bízik a világ a tudományos kutatásokban?

Úgy gondolom, hogy mindennek az oka elsősorban épp maga a tudomány, ami nem hisz, hanem ésszerűség és tapasztalás alapján bizonyít. A tudomány a természet törvényeinek a kutatása. Két kiegészítő vetülete van: az elmélet, amely elvont, és általában a tudásközpontoz, az ésszerűséghez köthető; és a megtapasztalás, amely az érzelmi központra tartozik. A megtapasztalás szerepe pedig igazolni, bizonyítani az elméletet.

A filozófusok némelyike megpróbálta rangsorolni a tudományokat. A piramis alján található a fizika, ezt követi a kémia, a biológia, a pszichológia és a szociológia. És természetesen mindenik a maga különböző, nem kevés ágazatával. A modern ember számára a teológia nem is jöhet szóba. Bennünket azonban senki sem fog megbüntetni, ha a teológiát helyezzük a legfelső fokra.

Az első tudományos laboratóriummal 1Móz 2. fejezetében találkozunk. A leírás tömör: „És nevelte az Úr Isten a földből mindenféle fát, tekintetre kedveset és eledelre jót, az élet fáját is, a kertnek közepette, és a jó és gonosz tudásának fáját” (1Móz 2:9). A vizsgára a 3. fejezetben kerül sor, aminek az eredményét ma is láthatjuk. A megismerés e lehetőségére figyeltek fel ősszüleink. A jó és a gonosz tudásának fája nemcsak a gyomorért, hanem az agyért – pontosabban az értelemért – lett ültetve. Ezt maga Éva jelentette ki: „És látá az asszony, hogy jó az a fa eledelre, s hogy kedves a szemnek, és kíváncsi az a fa a bölcsességért” (1Móz 3:6).

Az ember a fa révén önmagát valósíthatta meg a kutatás és az ismeret által. A kígyó hirdetése alapján ha nem eszel a fáról, akkor korlátolt, naiv, behódoló vagy, és beteljesületlen, boldogtalan lesz az életed. Mivel rajtad kívül nincs más ember, Isten téged csap be, mert azt akarja, hogy engedelmeskedj neki, ezért titkolja el tőled az igazi ismeret és boldogság erejét. Végül is egy próbát megér. Legalább próbáld meg!

De Isten mást mondott. Kinek kell hinned? Tesztelni kellett tehát a két lehetőséget. Nagyjából ezt tesszük minden nap. Folyamatosan teszteljük az erkölcsi és természeti elméleteket és törvényeket. Ez alól egyetlen tudós sem kivétel.

Épp a tudósok példája igazolja, hogy lehetsz zseni, tanulhatsz a leghíresebb egyetemen, lehet a legnemesebb segítő szándékod, még akkor is tévedhetsz. Még a tudomány is tévedhet. És itt nem a tudományos eljárás szándékáról, hanem kizárólag az ésszerűség eljárásairól beszélünk.

A jelenlegi világjárvány egy újabb teszt, amely újjáéleszti a hit és a tudomány közötti háborút. Oltár vagy

laboratórium? Templom vagy kórház? Melyik a fontosabb? Hajdanán a járványokat kizárólag vallási szinten kezelték, most viszont csak a tudománnyal próbálkoznak.

Egyesek csak a tudományban hisznek, számukra a hit a gyenge elmék patológiai megnyilvánulása, másoknak azonban csak részben jó a hit, mivel hittel csak egyesek rendelkeznek, míg a tudomány egyetemes, és van, aki csak a hitet tartja fontosnak. Véleményekben tehát nem szűkülünk.

A tudományt a tudósok, a tudomány emberei művelik. De ők is emberek, ezért ők is gondolkodnak, haragra gerjednek, elkeserednek, lelkesednek, előítéleteket táplálnak. Ugyanez érvényes a prófétákra, a papokra és a teológusokra is. Ámde ők, vagy legalábbis közülük némelyek, ennek tudatában élnek, ezért kifejlesztenek egy saját kutatási rendszert, amely elősegíti ésszerűen és tárgyilagosan elemezni és megfigyelni a rendelkezésre álló adatokat. Ezért van az, hogy bármely tudományos filozófia figyelembe veszi a kutatások szubjektív tényezőit is. A vita tehát nem új keletű. Már a XVII. században felbukkant, amikor az emberek megpróbálták igazítani az emberi gondolkodásmódon, hogy kizárhassák a tévedéseket. A vallási és kulturális hagyományokat, de még a Bibliát is alá kellett vetni a kritikus ésszerűség vizsgájának.

A tudomány megjelenésével egy időben megpróbálták magát a vallást is korrigálni. Lényegében ki akarták javítani az évszázadokon át felgyülemlett és továbbadott vallási hamisítványokat. Egyre nagyobb szükség volt a reformra. Így jelent meg a protestáns reformáció. Luther számára az ésszerűség jelentette a bibliai tantételek ellenőrzésének kulcsát. Inkább a hit jelentette a kulcsot – cáfolnák egyesek Luther véleményét. Hát nem Luther hangoztatta, hogy az ember csak hitből él? Igazatok van, ha így gondolkodtok. Viszont Luther hite eltért a mindent behálózó középkori hittől. Egy a misztikus, és más az ésszerű hit. A reformátorok ez utóbbira szavaztak. A Bibliát mindenkinek meg kell értenie, nemcsak a teológusoknak. Az első közt a papság reagált, mert veszélyeztetve érezte pozícióját. A reformátorok azonban korszakokat ugrottak át. Csakhogy a következő évszázadokban a protestantizmus elfajult, és a tudomány kikerült a vallás burája alól. Ez nyílt konfliktushoz vezetett, ami abban csúcsosodott ki, hogy kiszorították Istent a természetből és az ember intellektuális elfoglaltságai közül.

Viszont fontos és hasznos bízni a tudományban, mivel jótékony eredményeket képes felmutatni, és korrigálja a téves gondolkodást. Isteníteni azonban nem szabad. Talán ez az egyik legerőteljesebb jelenkori kísértés. És mint bármely kísértés, nehezen felismerhető.

Mivel az életünk a döntéseinktől függ, és a döntéseink azoktól az információktól, amelyeket birtoklunk, ahogy a megértési és felfogási módunktól is, ezért az ésszerűség világában nincs helye a bármiféle személyes kényszernek. Aprópó tudomány és ésszerűség: az ésszerűség egyik alapértelmezése szerint minden ember rendelkezik érte-

lemmel, és egymaga dönt, mivel képes rá, és mivel számára ez jó. Hasonló gondolatot alapszik a demokrácia és a modern civilizáció fogalma is. Tehát, a tudós mond valamit, de te döntesz. A kérdések sosem fogják kényelmetlen helyzetbe hozni a kutatót. Valójában örülni fog, látva azt, hogy munkásságára felfigyeltek, érdeklődést váltott ki, és magyarázattal szolgálhat.

Az utóbbi időben azonban a tudósok, de főleg a politikusok egyre ingerültebbé válnak, amikor az emberek életével kapcsolatos alapvető kérdésekkel keresik meg őket. A „nézőket” pedig megzavarodott birkanyájként terelik, hogy bízzanak a szakemberekben. Nyilvánvaló tehát az ironia! A tudomány hírnökei valláshoz tartozó hitet, és nem a tudományhoz tartozó ésszerűséget várnak el tőlünk. Ezért nem kellene csodálkoznunk azon, hogy annyira népes az összeesküvés elméletek híveinek tábora.

Egy olyan világban, ahol a politikusokba vetett bizalom hanyatlóban van, és az egyházat is egyre többen ellenzik, szükség van egy fogózkodóra, egy támpontra. Ezt nemcsak a közvélemény-kutatások igazolják, hanem a rendszerellenes tüntetések is szerte a világon, de főleg a civilizált országokban, ott, ahonnan útjára indult a tudományos forradalom. A franciaországi „Sárga mellényesek” akciói, vagy az amerikai Capitoliumnál történt események mutatják a jelenség méreteit. A fejlett ázsiai országokban, például Taiwanban, a tüntetésekhez egyfajta felkészülés is tartozik. A tüntetők katonai felkészítő-kön vesznek részt, hogy szembe tudjanak szállni a rendőrséggel. Kazahsztánban például a gazdasági válság hátszelén megjelent megmozdulásokat szétverte a hadsereg. A lassan eluralkodó anarchiával szemben csak egy vaskezü hadsereg lenne elegendő. Miért fordulnak szembe az emberek a rendőrséggel vagy a rendszerrel? Azért, mert a tévedhetetlen tudomány mítoszában hittek. Évszázadok kellettek, hogy a világ elveszítse bizalmát a valóságban és a politikában, de csupán egy évszázad elég volt ahhoz, hogy a tudomány is a hitelét veszítse.

Zárjuk e sorokat azzal a bizalommal, amelyet Isten Igéjében találunk, és amely elkülöníti az ember gondolkodásmódját, és egy magasabb, megismerhetetlen, Istenhez tartozó szintre emeli: „A titkok az Úréi, a mi Istenünkéi; a kinyilatkoztatott dolgok pedig a mieink és a mi fiainké mindörökké, hogy e törvénynek minden ígét beteljesítsük” (5Móz 29:29).

Itt helye van mind a tudósoknak, mind a prófétáknak, valamint minden képességekkel és ajándékokkal megáldott embernek. Hallgassunk az igazi szakemberekre, az igazi prófétákra, értékeljük őket, de tanúsítsunk egészséges, kritikus gondolkodásmódot! ■

**HITELES
SZAKEMBEREK
MUGUREL
ASAFTI**

Mugurel Asaftei, a Moldovai Egyházterület titkára

HÁNY EMBER VAN A MENNYBEN?

A MENNYBE NEM SZÉTPORLADVA JUT VALAKI, HANEM VAGY TELJES TESTBEN, VAGY EGYÁLTALÁN. A HALÁL EGYEDÜLI ELLENSZERE A FELTÁMADÁS: „NE CSODÁLKOZZATOK EZEN: MERT ELJÖN AZ ÓRA, AMELYBEN MINDAZOK, AKIK A KOPORSÓKBAN VANNAK, MEGHALLJÁK AZ Ő SZAVÁT, ÉS KIJÖNEK; AKIK A JÓT CSELEKEDTÉK, AZ ÉLET FELTÁMADÁSÁRA; AKIK PEDIG A GONOSZT MŰVELTÉK, A KÁRHOZAT FELTÁMADÁSÁRA” (JN 5:28-29).

A legkézenfekvőbb helyes válasz a következő: a mennyben az EMBER KRISZTUS JÉZUS-on (1Tim 2:5), az ISTEN-EMBER-en kívül, „aki megtartott minket és hívott szent hívással” (2Tim 1:9), van még 3 ember, és rajtuk kívül mások is! A három személy nevét ismerjük, és írásomban is szó lesz róluk, előbb azonban ejtsünk néhány szót a „mások”-ról.

Jézus feltámadásakor „sok elhunyt szentnek teste föltámadá” (Mt 27:52-53). Nincs feljegyezve, hogy kik ők, és hányan lehettek, viszont a feltámadástól a mennybemenetelig eltelt 40 nap alatt „sokaknak megjelenének”. És utána? Jézus nem üres kézzel ment fel a mennybe, hanem magával vitte az üdvözültek zsongéjének kékéjét, akiket megváltott a sír hatalmából: „Ezokáért mondja az Írás: Fölmenvén a magasságba foglyokat vitt fogva, és adott ajándékokat az embereknek. Az pedig, hogy fölment, mit jelentene mást, mint hogy előbb le is szállt a föld alsóbb részeire?” (Ef 4:8-9).

Krisztus alászállt a sírba, onnan pedig a halál uralma alól megváltott szolgálival jött fel, akiket magával vitt a mennybe. „Amikor Krisztus feltámadt, a foglyok sokaságát hozta elő a sírjaikból. A halálakor bekövetkezett földrengés megnyitotta sírjaikat, és amikor feltámadt, vele együtt előjöttek ezekben a megnyílt sírokban nyugvó halottak is... Azok azonban, akik Krisztus feltámadásakor jöttek elő a sírjukból, már az örök életre támadtak fel. Vele együtt emelkedtek fel a halál felett aratott győzelmének bizonyágaiként, diadalemlékeiként. Ezek – mondotta Krisztus –, többé nem foglyai

a Sátánnak, mert megváltottam őket. Hatalmam első gyümölcseiként kihoztam őket sírjukból, hogy velem legyenek ott, ahol én vagyok, és hogy soha többé ne lássanak halált, és ne tapasztaljanak szomorúságot” (Ellen G. White: *Jézus élete*, 786. o.).

Tehát vannak mások is a mennyben! Énok, Mózes, Illés és mások, akiknek a száma nincs feljegyezve. Nem állíthatom, hogy rajtuk kívül Isten nem vett magához a mennybe senkit, mivel nincsenek erre utaló bizonyítékaim. Ellenben nincs bibliai alapja annak a néphiedelemnek, miszerint a jó ember a halála után a mennybe jut. Figyeljük meg Péter apostol szavait: „Mert nem Dávid ment fel a mennyországba” (Csel 2:34). A mennybe nem szétporladva jut valaki, hanem vagy teljes testben, vagy egyáltalán. A halál egyedüli ellenszere a feltámadás: „Ne csodálkozzatok ezen: mert eljön az óra, amelyben mindazok, akik a koporsókban vannak, meghallják az Ő szavát, és kijőnek; akik a jót cselekedték, az élet feltámadására; akik pedig a gonosz művelték, a kárhozat feltámadására” (Jn 5:28-29).

Most pedig íme a három személy, aki biztosan a mennyben van:

ÉNOK. „És mivel Énokh Istennel járt vala; eltűnék, mert Isten magához vevé” (1Móz 5:24). „Hit által vitetett fel Énokh, hogy ne lásson halált, és nem találták meg, mert az Isten felvitte őt. Mert felvitetése előtt bizonyosságot nyert afelelől, hogy kedves volt Istennek” (Zsid 11:5). „Már ott állt az örökkévaló világ küszöbén, csak egy lépésre az üdvösség honától. És most a kapuk kinyíltak, az Istennel való járás, amely oly sokáig tartott a földön, tovább folytatódott, és ő átlépett a Szent Város kapuin – elsőként az emberek közül” (Ellen G. White: *Pátriárkák és próféták*, 87. o.).

ILLÉS. Ő volt az a rettenthetetlen próféta, akit a Karmel-hegyen az Úr felhasznált az egyedüli igaz Isten létezésének és hatalmának bebizonyítására, és akit megfenyegetett Jézabel: „Ezt cselekedjék velem az istenek és úgy segéljenek, ha holnap ilyenkor úgy nem cselekszem a te életteddel, mint ahogy te cselekedtél azoknak [a hamis prófétáknak] életével mind egyig” (1Kir 19:2). Nem azonnali halált helyezett kilátásba Illés számára, hanem csak „holnap ilyenkor”, vagyis 24 órás lelki tortúrát. De a nagy próféta már ki volt me-

rülve: „Amit mikor megértett, felkelvén elméne, vigyáztatva az ő életére” (3. v.).

Illés első tévedése az volt, hogy megrémült egy asszony kegyetlen fenyegetésétől, pedig többen álltak mellette, mint Jézabel mellett. Isten ugyanúgy képes volt megoltalmazni őt továbbra is, ahogy mindaddig tette. Csakhogy a fenyegetés hallatán az emberi természet feladta a küzdelmet. Aztán menekülés közben Illés elkövette a második hibát: „És méne Beérsebába, amely Júdában volt; és otthagya az ő szolgáját” (3. v.). Miért, Illés? Jobb egy bátorító útítárs, mint a magányos továbbhaladás!

Aztán „elméne a pusztába egynapi járóföldre, és elmenvén leüle egy fenyőfa alá, és könyörgött, hogy hadd haljon meg, és monda: Elég! Most, óh, Uram, vedd el az én lelkemet [életemet]; mert nem vagyok jobb az én atyáimnál!” (4. v.). Az Úr azonban nem akarta meghallgatni ezt az elharmkodott, elkeseredett, naiv kérést. Mondhatta volna: „Hogyan? Vegyem el az életedet? De hát nekem más tervem van veled!” Ismerjük Illés találkozását és beszélgetését Istennel a Hóreb-hegyen (lásd: 5-18. v.).

Illés földi vándorlása a következőképpen zárult: „És lőn, amikor [Illés és Elizeus] menének, és menvén beszélgetének, ímé egy tüzes szekér tüzes lovakkal elválasztá őket egymástól. És felméné Illés a szélvészben az égbe” (2Kir 2:11).

MÓZES. „És meghala ott Mózes, az Úrnak szolgája a Moáb földén, az Úr szava szerint. És eltemették őt a völgyben, a Moáb földjén, Bét-Peórral átellenben; és senki sem tudja az ő temetésének helyét e mai napig” (5Móz 34:5-6). „Mihály arkangyal, amikor az ördöggel vitatkozván Mózes teste felett vetélkedett, nem mert arra káromló ítéletet mondani, hanem ezt mondá: Dorogáljon meg téged az Úr!” (Júd 9). Ekkor támadt fel Mózes, és ezek után jelenhetett meg Illéssel együtt Jézusnak a megdicsőülés hegyén (lásd: Mt 17:1-3).

„Mózes, bűne következtében Sátán hatalma alá került – a halál uralma alá. Ha Mózes állhatatos marad, Isten bebocsátotta volna az ígéret földjére, ahonnan egyenesen magához vette volna a mennybe, anélkül, hogy a halált megízlelte volna. Mózes meghalt, azonban Mihály alájött az égből, és újra életre szólította, még mielőtt teste rothadást látott volna. Sátán megkísérelte ugyan, hogy Mózes testét megtartsa, s igényt emelt rá, de Mihály fejedelem feltámasztotta Mózes, és magával vitte a mennybe” (Ellen G. White: *Tapasztalatok és látomások*, 164. o.).

A Jézussal együtt feltámadtak a golgotai áldozat révén engesztelést nyertek a bűneikre. De hogy

kerülhetett Énok, Mózes és Illés a Szent Városba akkor, amikor még nem áldoztatott fel az Üdvözítő? Itt egy igazi csodával van dolgunk, mivel a megváltási terv nem csupán próbálkozás volt! A siker már kezdettől fogva biztos volt, ezért a három személy az örök életet és a mennyek országát az igen biztos, sikeres üdvözítői áldozat alapján nyerte el.

Most pedig felmerül egy újabb kérdés: hány ember lesz a mennyben? Isten minden bizonynyal ismeri ezt a számot. Ismerte már a világ megalapítása óta, viszont nem Ő határozta meg: „Aszerint, amint magának kiválasztott minket Őbenne a világ teremtetése előtt, hogy legyünk mi szentek és feddhetetlenek Ő előtt szeretet által, eleve elhatározván, hogy minket a maga fiaivá fogad Jézus Krisztus által az Ő akaratanak jó kedve szerint, kegyelme dicsőségének magasztalására, amellyel megajándékozott minket ama Szerelmesben” (Ef 1:4-6).

Hány ember lesz a mennyben? Isten tudja a választ. Figyeljük meg, mit mondott az Úr Ábrahámnak: „Megáldván megáldalak tégedet, és bőségesen megsokasítom a te magodat, mint az ég csillagait, és mint a fővényt, mely a tenger partján van” (1Móz 22:17). Olyan népes „mag”, mint az ég csillagai, és mint a fővény? A megfejtés kulcsát Pál apostol adja meg: „Ha pedig Krisztuséi vagytok, tehát az Ábrahám magva vagytok, és ígéret szerint örökösök” (Gal 3:29).

Hasonló ígéretet találunk Dániel könyvében, ahol így szól az angyal: „Az értelmesek pedig fénylenek, mint az égnek fényessége; és akik sokakat az igazságra visznek, miként a csillagok örökkön örökké” (Dán 12:3).

Végül pedig figyeljük meg a sok csillagot: „Azután látám, és ímé egy nagy sokaság, amelyet senki meg nem számlálhatott, minden nemzetből és ágazatból, és népből és nyelvből; és a királyiszék előtt és a Bárány előtt állnak vala, fehér ruhákba öltözve, és az ő kezeikben pálmaágak; és kiáltanak nagy szóval, mondván: Az üdvösség a mi Istenünké, aki a királyi székből ül, és a Bárányé!” (Jel 7:9-10).

Elegendő hely van mindenki számára! Uram, add meg nekünk azt az örömet, hogy ott lehessünk e boldog emberekkel együtt, akik örökkön örökké dicsőíteni fognak Téged! Ámen! ■

**VAN HELY MIN-
DENKI SZÁMARA
ȘTEFAN
RADU**

**HÁNY EMBER LESZ
A MENNYBEN? ISTEN
TUDJA A VÁLASZT. AZ ÚR
EZT MONDTA ÁBRA-
HÁMNAK: „MEGÁLDVÁN
MEGÁLDALAK TÉGE-
DET, ÉS BŐSÉGESEN
MEGSOKASÍTOM A TE
MAGODAT, MINT AZ ÉG
CSILLAGAIT, ÉS MINT
A FÖVÉNYT, MELY A TEN-
GER PARTJÁN VAN”.**

Dr. Ștefan Radu, nyugdíjas lelkipásztor

KI A VÁROSOKBÓL! (II)

**ISTEN FELSZÓLÍ-
TOTTA ÁBRAHÁ-
MOT, HOGY HAGYJA
EL AZ EUFRÁTESZ
FELSŐ FOLYÁSÁNÁL
FEKVŐ ÚR VÁRO-
SÁT, ÉS HÁTRALEVŐ
ÉLETÉRE VÁLJÉK
VÁNDORUTAZÓVÁ.
A CIVILIZÁCIÓT
NOMÁD PÁSZTOR-
ÉLETRE CSERÉLTE.**

Találunk-e a Bibliában a „Ki a városokból!”-hoz hasonló felszólítást?

Isten azt kéri Ábrahámától, hogy hagyja el a saját hazáját, és költözzön idegen országba: „Eredj ki a te földedből, és a te rokonságod közül, és a te atyádnak házából, a földre, amelyet én mutatok néked” (1Móz 12:1). Egy fiatalember számára könnyű emigrációban élni, viszont egy 75 éves idős férfi számára egyáltalán nem egyszerű meghozni egy ilyen döntést. Nem könnyű elhagyni a folyók közti tartományt, Mezopotámiát (görögül: *mesos* – középette; *ptamos* – folyó), a gazdag, magas életszínvonalat kínáló országot, elszakadni a családotól és a szülőföldtől. Ne feledjük, hogy a keleti ember számára a család és a vendégfogadás szent dolognak számít. A család fogalma sokkal kiterjedtebb, mint Európában.

Ábrahám számára ez a döntés az igazi kalandot és a családból való igazi kiszakadást jelentette. A Krisztus előtti 2000-es években a káldeai Úr városa már ősi településnek számított. Amikor elérte fejlődésének virágkorát, a király egy hatalmas

toronytemplomot, úgynevezett zikkuratot építtetett a holdisten tiszteletére. A városlakók szilárd építményekben laktak, amelyeket úgy terveztek, hogy kiállják az időjárás viszontagságait. A város megfelelő csatornahálózattal is rendelkezett. Ékírások leletek bizonyítják, hogy az ottani embereknek értelmiségi elfoglaltságaik is voltak. Ezekben a városokban abban a korban már ismert volt a sakk. Isten tehát felszólította Ábrahámot, hogy hagyja el az Eufrátesz felső folyásánál fekvő Úr városát, és hátralevő életére váljék vándorutazóvá.¹¹ A civilizációt nomád pásztoréletre cserélte.

Maradjunk Ábrahám családjának közelében. Unokaöccse, Lót visszavágyódva szülőhazája bőséges legelőire, eldönti, hogy a kies Jordán völgyébe, Sodoma és Gomora közelébe költözik. Ezekről a városokról jelentette ki a Biblia, hogy olyanok, „mint az Úr kertje, mint Egyiptom földje” (1Móz 13:10). A városlakók züllött életmódja miatt azonban Isten úgy dönt, hogy tűzzel pusztítja el saját „kertjét”. Lótnak és családja némely tagjának az életét angyalok mentik meg, majd így

rendelkeznek: „És lőn mikor kivivék őket, monda az egyik: Mentsd meg a te életedet, hátra ne tekints, és meg ne állj a környéken; a hegyre menekülj, hogy el ne vessz” (1Móz 19:17). Jelzésértékű Lót feleségének a hátra fordulása, aki ezután sóbálvánnyá változott az elpusztult városok utolsó emlékeként. Isten az emberek tekintetét a síkságról a hegyek felé tereli. Mintha látnánk Lótót, amint a hegyek felé menekülve könyörög az Úr oltalmáért, mint ahogy később a zsoltáros is a hegyek felé emelte a tekintetét, és azon gondolkodott, hogy honnan jöhet számára segítség: „Sze-meimet a hegyekre emelem, onnan jön az én segítségem” (Zsolt 121:1).

A zsidó nép az évszázadok során bekövetkezett idegen inváziók közepette a hegyek között lelt menedékre: „És hatalmat vőn a Midiániták keze az Izráelen, és a Midiánitáktól való féltükben készítették maguknak az Izráel fiai azokat a barlangokat, rejtékhelyeket és erősségeket, amelyek a hegységben vannak” (Bír 6:2). „Amikor pedig Izráel férfijai látták, hogy bajban vannak – mert a nép szorongattatott –: elrejtőzék a nép a barlangokba, a bokrok és kősziklák közé, sziklahasadékokba és vermekbe” (1Sám 13:6 – a filiszteusokkal vívott csata idején). A Titus tábornok vezette jeruzsálemi ostrom idején (Kr. u. 70-ben) arra készítették Jézus szavai a keresztényeket, hogy a hegyek közé meneküljenek: „Amikor azért látjátok majd, hogy az a pusztító utálatosság, amelyről Dániel próféta szólott, ott áll a szent helyen (aki olvassa, értse meg): akkor akik Júdeában lesznek, fussanak a hegyekre” (Mt 24:15-16).

Amikor a római sereg egy időre váratlanul feloldotta Jeruzsálem ostromát, a keresztények a hegyekbe menekültek. Azt mondják, hogy egyikük sem vesztette életét, miközben a városban több mint egymillió zsidó veszett oda. A Jordántól keletre húzódó hegyekben, a Galileai-tengertől mintegy 27 kilométerre fekvő Pela város jelentette a menedéket számukra. Az első században üldözött jeruzsálemi keresztények a kappadókiai hetita barlangokban húzták meg magukat. Meg kell említenünk továbbá az Alpok rejtékhelyeit is, amelyek igazi menedéktemplomokként szolgáltak Isten népe számára a sötét középkorban. A „magashegyi völgyek lakói”, a valdensek, az olaszországi Alpok ormain hordozták a hit lángját, miközben a francia Alpokban az albigének tanúsítottak halálig tartó hűséget. „Aki-re nem volt méltó e világ, bujdosva pusztákon és hegyeken, meg barlangokban és a földnek hasadékaiban” (Zsid 11:38). Jézus eljövetele előtt Isten maradék népe a hegyek szentélyében fog menedékre lel-ni.

„Mert a hegyek eltávoznak, és a halmok megrendülnek, de az én irgalmasságom téled el nem távozik, és békességem szövetsége meg nem rendül, így szól könyörülő Urad” (Ézs 54:10).

A bibliai városok az ítélet vagy az üdvösség jelképei?

A történelem első városépítője a gyilkos Kain volt: „És építé várost, és nevezé azt az ő fiának nevé-ről Hánókh-nak” (1Móz 4:17). Jeremiás, Ezékiel, Ézsaiás és Mikeás próféta is folyamatosan figyelmeztette a városokat, hogy térjenek meg gonosz útjaikról, különben pusztulás lesz a sorsuk. E profetikus figyelmeztetések a Babilon városáról szóló ítélettel érnek a tetőpontra. A Szentírás azonban más fényben is bemutatja a városokat. József Egyiptom fővárosában lakott (1Móz 41:44; 44:4); Dániel hosszú éveken át szolgált a babilóniai udvarban (Dán 2:49; 6:1-3); a fáradhatatlan utazómisszionárius, Pál, városról városra járva prédikálta az evangéliumot (Csel 20:18-24), élete végén pedig közel két évig lakott egy római bérházban (Csel 28:16,30). Noha Jézus figyelmeztette a tanítványokat, hogy Jeruzsálem el fog pusztulni, és ők végül elmekülnek a városból (Lk 21:20-21), az apostolok Jeruzsálemben maradtak, és annyira meggyőzően prédikálták az evangéliumot, hogy azt még a főpap is elismerte: „És ímé betöltöttétek Jeruzsálemet tudományotokkal” (Csel 5:28). Csak a kegyetlen üldözés kényszerítette őket a város elhagyására, valamint arra, hogy ahol csak járnak, hirdessék az evangéliumot (Csel 8:1, 4).

A város tehát az isteni jelenlét, hatalom és béke központja lehet, az isteni irgalom és oltalom eszköze, a megújulás és a megváltás jelképe, Jeruzsálem pedig – a „béke városa” – a megváltás és az egyház bibliai szimbóluma. Isten sehol sem beszél elítélően a városról, és nem nevezi azt önmagából fakadóan erkölcstelennek. Az Ótestamentumban maga Isten parancsolta meg a zsidóknak, hogy építsenek városokat. Legfontosabbak azok a városok voltak, amelyekben a lévíták szent örökséget kaptak (4Móz 35:8), valamint a menedékvárosok, ahová a gyilkossággal vádolt zsidók vagy idegenek elrejtőzhettek, míg igazságos ítélet nem született az ügyükben (4Móz 35:9-13). Ebben az esetben a város nem a megvesztegetés és a szenvedélyek, hanem Isten irgalmának a jelképe. Az Úr megkönyörült Ninivének, „a nagy városnak”

**FELELŐSSÉGTELJES
DÖNTÉSEK
DANIEL
NIȚULESCU**

**A VÁROS AZ ISTENI
JELLENLÉT, HATALOM ÉS
BÉKE KÖZPONTJA LEHET,
AZ ISTENI IRGALOM
ÉS OLTALOM ESZKÖZE,
A MEGÚJULÁS ÉS A MEG-
VÁLTÁS JELKÉPE, JERU-
ZSÁLEM PEDIG – A „BÉKE
VÁROSA” – A MEGVÁLTÁS
ÉS AZ EGYHÁZ BIB-
LIAI SZIMBÓLUMA.**

(Jón 4:11). A zsoltáros pedig leírja Isten népének utazását a „lakó város” felé (Zsolt 107:4-8).

Ezek a városokra utaló jelzők – menedék, megújulás, biztonság, békesség és jólét – a vég idején fognak teljesedni, amikor az Isten által épített gyönyörű város, az Új Jeruzsálem felékesített menyasszonyként leszáll az égből. Az Új Föld központja nem egy kert vagy egy új Éden lesz, hanem egy város (Jel 21:24-26).

A nagyvárosok érdekében végzendő munka (lásd az Adventista Egyház világszéles kezdeményezését: „Mission to Cities Outreach”) értékelésképpen mutatja be a Jelenések könyve az Új Jeruzsálemet, a várost, ahol a millennium után örökre lakozni fogunk (Jel 21:2).

A hármas angyali üzenet részét képezi-e a „Ki a városokból!” felszólítás?

William Frazee-től származik a gondolat, hogy a hármas angyali üzenet (Jel 14) tulajdonképpen a városok elhagyására szólít fel.³ Az első angyal elmondja, hogy mi fog bekövetkezni a világra, miközben Isten kivezeti népét Egyiptomból, hogy bevigye Kánaánba, ahol majd készségesebben fogjuk imádni az ég és a föld Teremtőjét. Ezzel ellentétben a városoknak – az emberi megvalósításokkal együtt – babiloni lelkületet tulajdonít: büszkeséget, versengést és fényűzést. A második angyal a várost a világot uraló bűn kormányzatának jelképeként használja. Az angyali üzenetben elhangzik a felkiáltás: „Fussatok ki belőle én népem, hogy ne legyetek részesek az ő bűneiben, és ne kaptatok az ő csapásaiból!” (Jel 18:4). Egyenlőségjelet von tehát Babilon elhagyása és a városok elhagyása között Isten ítéletének elkerülése végett.⁴ Szerintem ez túlzás. Nem minden jelent Babilont, ami a városban van, mint ahogy nem minden vidéki hatásnak kitett dolog tekinthető „tisztá magnak”. Ne feledjük, hogy a falu a vallási

előítéletek melegágya, de még sok más egyebet is elmondhatnak róla.

A végső események fényében egyetlen mentéset sem hozhatunk fel, ha nem prédikáljuk hasonló elszántsággal az Igét. Ellen G. White 1888-ban jelentette ki: „Nem lesz kisebb az az erő, amivel Isten az evangélium hatalmas munkáját lezárja, mint amilyenell ezt a munkát elindította... Isten szolgálai szent lelkesedéstől fénylő arccal sietnek egyik helyről a másikra, hogy hirdessék a mennyi üzenetét. Az egész földön ezernyi hangon szól majd a figyelmeztetés.”⁵

Mikor és hogyan kell meghoznunk ezt a döntést? Mik a feltételek? Kinek kell döntenie? Kitől kell tanácsot kérnünk?

A közösségi oldalakon keringő „Óra nélküli élet” vagy „Stresszmentes élet” szállóigéktől kezdődően, Jim Hohnberger „Menekülés Istenhez”⁶ című sikerkönyvének keresztül a vidéki, igazán beteljesült életig nagyon hosszú az út. Nem véletlen, hogy a Facebook az „arcok könyve”. A Facebook fényképalbumába a legsikeresebb fényképeket helyezzük még akkor is, ha némileg eltérnek a valóságtól. A vidékre költözés tekintetében is elmondhatjuk, hogy „az élet több mint játékfilm”, „az élet több mint a Facebook”.

Egy ilyen költözés nem csupán lakás- és környezetváltást jelent, hanem alkalmazkodást is egy új jövedelemforráshoz, ami elengedhetetlenül szükséges a család túlélése szempontjából. Aki a vidékre költözés mellett dönt, pontosan tudnia kell, hogyan fogja előteremteni az anyagiakat. Isten a Prófétaság Lelkének írásában részletes tanácsokkal látott el a ránk váró kihívásokkal kapcsolatosan, például a havi jövedelem biztosítására vonatkozóan. Létezik tehát néhány általános alapelv azok számára, akik szeretnék elhagyni a nagyvárosokat.⁷

A körülmények családonként változnak. Minden család egy-egy külön eset. A tálib például mindenkire rákényszeríti a „sária” törvényét. Mindenkire Prokrusztész ágyába fektet, mint holmi árut. Ez az eszkatológiai tálib azonosító jegye. Már kezdettől fogva minden egyes lépést bölcsen és imádkozva kell meghoznunk. Túl nagy a kockázat ahhoz, hogy meggondolatlanul cselekedjünk. Amikor meghozzátok ezt a döntést, se a gyülekezetre, se másokra ne hagyatkozzatok! Alaposan kell tájékozódni, szakértő véleményét kell kikérni, azonban a döntés teljes mértékben ránk tartozik. A városból való kiköltözés egyéni vagy családi kérdés, de semmiképp sem üdvösség kérdése. Éppen ezért sosem szabad má-

ISTEN A PRÓFÉTASÁG LELKÉNEK ÍRÁSAIBAN RÉSZLETES TANÁCSOKKAL LÁTOTT EL A RÁNK VÁRÓ KIHÍVÁSOKKAL KAPCSOLATOSAN, PÉLDÁUL A HAVI JÖVEDELEM BIZTOSÍTÁSÁRA VONATKOZÓAN. LÉTEZIK TEHÁT NÉHÁNY ÁLTALÁNOS ALAPELV AZOK SZÁMÁRA, AKIK SZERETNÉK ELHAGYNI A NAGYVÁROSOKAT.

sokat arra kényszerítenünk, hogy kövessék a példánkat.⁸

Az egyház nem dönthet helyettünk, és nem is képezhet ki bennünket sikeres földművelőkké. A városok elhagyására szólító felhívás az egyházban született meg, azonban az egyház célja az igazság tanítása. Az igazság elfogadásának és a cselekvésnek a felelőssége azonban a mienk. Egyetlen döntést se hozz addig, míg nem vagy biztos benne, hogy a Szentlélek vezet!⁹

Mekkora távolságot jelent a „Ki a városokból?” Mit jelent a távol vagy a túlságosan távol, és mit a közel vagy a túlságosan közel?

Ahhoz, hogy meghatározzuk, mi is az elfogadott a „Ki a városokból?” felszólítással kapcsolatosan, vegyük figyelembe a néhány adventista intézmény elhelyezésével vagy átköltöztetésével kapcsolatos jellegzetességeket. A Csendes-óceán partjáról indulva haladjunk kelet felé, az Atlanti-óceán partvidékére.

Amikor 1903-ban helyszínt kerestek a „Review and Herald” Kiadó és az egészséges élelmszereket gyártó üzem számára, és a kijelölt bizottság tagjai New York közelében érdeklődtek, elődeink azt a tanácsot kapták, hogy „a kevesebb mint 30 mérföldnyi távolság a várostól túlzott közelséget jelent.”¹⁰ Ellen White azt tanácsolta, hogy építsenek a nagyvárosokon kívül, de ne túlságosan távol azoktól. Égető szükség volt New York közelében egy szanatóriumra, ezért az adventista pionírok a nagyvárosokon kívül kerestek földterületet, ahol az épületek biztonságban lehetnek.¹¹ Kalifornia déli részén Ellen White „Isten csodálatos vezetését” látta abban, ahogy megnyílt az út a Paradise Valley Szanatórium felépítése előtt. Az intézményt „San Diegótól 7 kilométerre délre” építették fel, ami egyeseket arra a következtetésre vezetett, hogy a vezetők elhagyták „Isten határozott utasításait”, és „ahelyett, hogy egy megfelelő vidéki földterületet kerestek volna”, „San Diego szívében építették fel a gigantikus intézményt.”¹²

Ellen White 1908-ban Washington DC közelében, Takoma Park városában felismert egy helyet, amelyet „az Úr választott ki” „iskola, kiadó és szanatórium építésére”.¹³ „Kifejezetten kellemes itt, Takoma Parkban. Alig negyedórányi gyaloglásra elérhető Daniels, Prescott és Spicer testvérek lakása...” „Nem vágyhattunk volna jobb helyre, mint amelyen az iskolánk és a szanatóriumunk áll. Ez a hely hasonlított a leginkább ahhoz, amelyet Isten mutatott meg nekem. Megfelel a célnak. Elegendő terület van az iskola és a szanatórium részére anélkül, hogy összezsúfolnánk az épüle-

teket. A levegő és a víz is tiszta. Patak folyik át a telken északi irányból. Ez aranyból és ezüstből is értékesebb drágakincs. Az épületeket remek vízelvezetéssel rendelkező magaslatoakra építettük.” „Egyik nap meglátogattam Takoma Park több telkét. Nagyrészt természetes erdő borítja. A házak nem kicsik és zsúfoltak, hanem nagyok és kényelmesek, körülöttük pedig gyönyörű fák zöldellnek. A legtöbb ott lakó a városban dolgozik üzletberként, esténként pedig visszavonul csendes otthonába.” „Kiváló helyet választottunk a posta közelében a kiadónk számára. Úgy tűnik, pontosan értünk esett a választás Takoma Parkra.” „Nagy elvárásaim vannak ezzel a hellyel kapcsolatosan. Innen kell bedolgoznunk Washington egész környékét. Nagyon boldog vagyok, hogy a munkánk itt bontogattja szárnyát.”¹⁴

(Az elmékedést a következő lapszámban folytatjuk.) ■

Dr. Daniel Nițulescu, a történelemtudományok doktora, lelkipásztor, Munténiai Egyházterület

**AZ EGYHÁZ
NEM DÖNTHET
HELYETTÜNK,
ÉS NEM IS
KÉPEZHET KI
BENNÜNKET
SIKERES FÖLD-
MŰVELŐKKÉ.
A VÁROSOK
ELHAGYÁSÁRA
SZÓLÍTÓ FELHÍ-
VÁS AZ EGYHÁZ-
BAN SZÜLETETT
MEG, AZONBAN
AZ EGYHÁZ
CÉLJA AZ IGAZ-
SÁG TANÍTÁSA.**

1. Pat Alexander: *Enciclopedia Bibliei* (Kolozsvár: Logos, 1996), 42, 44, 162, 189. o.

2. <https://am.adventistmission.org/mission-to-cities-outreach>

3. Martin Byung Cho Rho: *Improving the Understanding and Practice of Country Living in the Georgia Central Korean SDA Church*, Andrews University, 1994, DMin Dissertation, 62. o.

4. *Uo.*, 62–63. o.

5. Ellen G. White: *A nagy küzdelem*, 611–612. o.

6. A könyv szerzője egy titokzatos amerikai, aki azért menekült a vadonba, hogy felfedezze Istent, és rendbe hozza a családi életét. De sajnos, néhány kezdeti év után, ami alatt arról beszélt, hogy hallotta Isten hangját, és hogy a házassága felvirágzott, a felesége lett a legfontosabb számára, és a gyermekei példás nevelést kaptak, 2011-ben kénytelen volt beismerni, hogy nyolc éven keresztül házasságon kívüli kapcsolata volt egy nővel, aki akár a lánya is lehetett volna. A legtöbb inspirációs könyvét épp ezek alatt az évek alatt írta. A hölgy egy tanácsadói értekezleten beismerő vallomást tett a törvénytelen kapcsolatukról. Hogyan értékeljük a szerző kijelentéseit? Válság az élet derekán, őszinteség-hiány, kicsinyesség? Hogy lehet, hogy az „égi hang” minden aprósággal kapcsolatosan figyelmeztette őt, és egyetlen figyelmeztetés sem hangzott el a házasságon kívüli kapcsolata miatt? Különbséget kell tehát tennünk az élet derekán bekövetkezett válság vagy a kalandvágy, és az igazi elhívás között!

7. *From City to Country Living* (Washington: Review and Herald Publishing Association, 1950), 7. o.

8. Alberto R. Timm: „Leaving the City”, *Adventist World*, 01.08.2020, <https://www.adventistworld.org/leaving-the-cities>

9. *Uo.*

10. *Review and Herald*: 1903. augusztus 11.

11. Ellen G. White: *Medical Ministry*, 308. o.

12. Ellen G. White: *Special Testimonies*, serie. B., no. 3.14, 3-5.

13. Ellen G. White: *Letter 216*, 1908.

14. Ellen G. White: *Letter 153*, 1904.

A 666-OS SZÁM KÖRÜLI BOTRÁNY (II)

Az Adventszemle előző számában láthatták, mi volt a 666-os szám jellegzetesen protestáns magyarázata, és hogy ez az értelmezés miként találta meg a maga helyét az adventizmusban más véleményekkel vetekedve. Rámutattunk továbbá, hogy melyek voltak annak az időszaknak a katolikus válaszai, megemlítettük az adventista és katolikus értelmezők által elkövetett hibákat, valamint kitértünk az Uriah Smith halála után az adventizmusban jelentkező véleménykülönbségekre és az 1936–1943 közt ülésező teológiai bizottság munkálataira. A továbbiakban a bizottság döntései eredményeinek elemzésével folytatjuk¹.

A teológiai bizottság munkájának eredményei (1936-1943)

A teológiai bizottság tagjai, akik több éven keresztül kutatták a fenevad neve számának kérdését, és egy nyilatkozattervezetet is szerkesztettek e tekintetben, azt javasolták a GK bizottságának, hogy nevezzen ki egy háromtagú szerkesztői tanácsot, amely egy brosúra formájában megszerkessze és az egyház szolgálattevői számára kiadja a munkálatok eredményét. Megismételjük a bizottság következtetéseit: a rangcím nem volt és jelenleg sincs feltüntetve a pápa „koronáján”, semmilyen bizonyítékunk nincs, ami feljogosítana minket ezt állítanunk, viszont a titulus régóta és ismételten feltűnik katolikus iratokban. A szándék az volt, hogy az egyház alkalmazottainak (lelkészeknek, evangélistáknak) alkalmuk legyen megvizsgálni a bizonyítékokat, majd levonni a következtetéseket.

A GK titkára azonnal levelet küldött W. E. Howell professzornak, amelyben értesítette őt, hogy 1943. január 18-án a GK bizottsága jelentést kapott a teológiai bizottság részéről a 666-os számmal kapcsolatosan végzett kutatásokra vonatkozóan, következésképpen döntés született arról, hogy M. L. Andreasen, W. E. Howell és T. M. French testvérek fogják megszerkeszteni és kiadni a szóban forgó dokumentumot. Miután McElhany elnök először írt a gondosan megszerkesztett és lektorált anyaghoz, határozat született arra vonatkozóan, hogy 1943. február 22-én a végső változat a Review and Herald Kiadóban nyomtatásra, majd terjesztésre kerüljön.

Sajnos azonban a dokumentum „megfeneklett” a Review-nél, ott, ahol normális körülmé-

nyek közt nem kellett volna akadályba ütköznie a publikálásnak. Az anyag három évig vesztegelt M. R. Thurber könyvszerkesztő íróasztalának fiókjában, Thurber ugyanis nem értett egyet a kutatások következtetéseivel. Olvasta Uriah Smith magyarázatát, amelyet maga Ellen White ajánlott a figyelmébe, a saját könyveivel együtt.² Látva, hogy Thurber szándékosan húzza az időt, mivel nem akarta kinyomtatva látni az anyagot, McElhany személyesen is megpróbált hatni rá.

Nem tudjuk, hogy mit beszéltek egymással, de 1946. november 15-én Thurber visszaküldte a kéziratot a Generál Konferenciához, személyes üzenetével kiegészítve: nem hagyta a lelkiismerete egy olyan anyagot kinyomtatni, amelyre vonatkozóan a testvériségnek kételyei voltak. Véleménye szerint a kéziratnak nem volt elegendő súlya, mivel azt nem lektorálta független, kritikai szemléletű kívülről, továbbá túlzott mértékben támaszkodott Jean Veuilleumier³ munkájára és egyéb európai forrásanyagokra, meg terjedelmes, sok benne az ismétlés, bonyolultsága miatt nehezen érthető és nincs gyakorlati haszna. Egy szó mint száz: az anyag újraírását javasolta, egy másik, kritikusabb szemléletű bizottság felügyelete alatt...

A brosúra tehát Thurber testvér lelkiismereti aggályai miatt nem jelent meg. A lelkiismeret nehezen befolyásolható, főleg ha olyan személyről van szó, akiben eluralkodott a negatív gyanakvás. Sokkal könnyebben helyettesíthetőek az emberek. Végrehajtóként hogy utasíthatod vissza a legjobb kutatók hét éves munkájának eredményét? Hogy szállhatsz szembe a GK bizottságával, mintha te lennél az Úr Angyala? A kézirat az elfekvő doszsiék közé került: három egymást követő GK elnök sem győzhette le az ultrakonzervatív ellenzék ellenállását.

Az idealista értelmezés nemzedékünkben

Annak következményeként, hogy a 666-ról készült dokumentum publikálása a kiadó elutasító magatartása miatt 1946-ban megghiúsult, az a gondolat, hogy a fenevad latin neve drágakövekkel kirakva a pápa „koronáján” díszleg, túlélte a második világháborút, és az elkövetkezendő időszakban is teret hódított. Akadémiai körökben azonban egyre több adventista kezdett eltávolodni a latin nyelvű rangcímre vonatkozó ma-

MEGISMÉTELJÜK
A BIZOTTSÁG
KÖVETKEZTETÉ-
SEIT: A RANGCÍM
NEM VOLT ÉS
JELENLEG SINCS
FELTÜNTETVE
A PÁPA „KORONÁ-
JÁN”, SEMMILYEN
BIZONYÍTÉKUNK
NINCS, AMI FELJO-
GOSÍTANA MINKET
EZT ÁLLÍTANUNK,
VISZONT A TITU-
LUS RÉGÓTA ÉS
ISMÉTELTEN FEL-
TŰNIK KATOLIKUS
IRATOKBAN.

gyarázattól, és a Prescott és Brown által terjesztett lelki (szimbolikus) értelmezést vallotta. János apostol azt mondta, hogy a 666 a fenevad nevének a száma. Mivel azonban mindenik magyarázatban akad kifogásolni való, az volt a természetes, ha más lehetőségeket is fontolóra vesznek. Emlékeztetem az olvasót: ez a téma sosem volt adventista hitalapelve, hanem mindössze egy apokaliptikus részlet teológiai magyarázata.

A továbbiakban sorra megemlíti azokat az adventista teológusokat, akik a 666-os szám lelki magyarázata mellett foglaltak állást. Ennek az értelmezésnek az az előnye, hogy nagyobb népszerűségnek örvend a kereszténységben, és kevésbé kockázatos. Az 1967-1994-es időszakban Kenneth Strand, az Andrews Egyetem híres Jelenések-professzora a Prescott által képviselt idealista értelmezést karolta fel, és eszerint tanított több nemzedék teológus-hallgatót.

1982-ben Desmond Ford a Jelenések könyvéhez írt magyarázatában semmi sajátságosat nem mond a fenevad azonosságának, s annál kevésbé a neve számának kapcsán. Nála minden lelki vonatkozású. Meglátása nagyon gazdag és pozitív, de a történetiség oszlopai már-már szinte láthatatlanokká váltak az értelmezésében.

1983-ban Beatrice S. Neall, a Dániel és a Jelenések könyve magyarázatáért felelő bizottság tagja doktori disszertációjában kijelentette, hogy a 666-os számnak inkább jelképes értéke van, és hogy a II. századi Szent Iréneusz neve által fémjelzett gemátriai módszer számos kétes megoldást eredményezett.

1985-ben Mervyn Maxwell, az Andrews Egyetem egyháztörténeti professzora kiadta a Jelenések-értelmezését (*God Cares*, 2. köt.), amelyben több történeti magyarázatot tárt fel, majd bemutatta a klasszikus protestáns interpretációt is (*Vicarius Filii Dei*), de mindezt eléggé visszafogottan, „lévén, hogy fennállnak némi bizonytalanságok e rangcímet illetően”. Neall testvérnő véleményét osztva, Maxwell testvér a lelki értelmezést bátorította: a hetes szám – amely a leggyakoribb a Jelenések könyvében – az Isten száma, miközben a 666 az emberé. Isten a hatodik napon teremtette az embert, az egymás mellé helyezett három hatos pedig az ember mélységesen önző voltát mutatja. A hatos akkor legitim, ha elvezet a heteshez, az Istennel való kapcsolathoz. Az ember dicsősége is akkor legitim, ha elvezet Isten dicsőségéhez. A 666 azonban az ember elutasító magatartása Isten dicsőítésével szemben, a Teremtő és Üdvözítő Istennel való kapcsolatba lépés megtagadása.

1992-ben és 1994-ben William Johnsson ismert teológus, Újszövetség-professzor és az *Ad-*

ventist Review szerkesztője ugyanazt a nézőpontot képviselte a teológiai kiadványokban és a *Review*-ben: szerinte a 666-os szám a Jelenések három szörnyének paródiaelemei közé sorolandó, ami szintén a Szentháromsággal való ellentétet hangsúlyozza. Ha a 7-es szám a tökéletességet képviseli, a 6-os a tökéletlenség, csalás és istenkáromlás jelképe, a 666 pedig mindezeket a rossz dolgokat egy még magasabb szintre emeli. Johnsson hozzáteszi:

„E rejtélyes szám bármely értelmezése csupán időleges lehet. Számos hetednap adventista igemagyarázó hitte azt, hogy a feltételezett *Vicarius Filii Dei* felirat a pápa tiaráján a jövődölések által megnevezett rangcím, név. Csak-hogy több mint 80 évvel ezelőtt W. W. Prescott rámutatott arra, hogy mennyire gyöngék ezek a történelmi bizonyítékok, amelyek ezt az értelmezést támasztanák alá. Az én véleményem szerint a szöveg azt sugallja, hogy a 666-os szám a tengerből feljövő fenevad kódja, és istenkáromlást jelképez. A tökéletesség paródiája: tökéletlenség a tökéletlenség hátán, a fenevad borzalmas követeléseire.”

1996-ban Roy C. Naden a *The Lamb Among the Beasts* c. könyvében szintén elutasítja a *Vicarius Filii Dei* titulus gemátriai megfejtését, kijelentve, hogy „a 666 a törvénytelen és nem teljes pihenéshiány jelképe, egy olyan nyugalomé, mely nem érhet fel a Bárány szombati békességének mértékére.”

Ezt a lelki, idealista értelmezést a mi századunkban is sokan vallják. A 2002. év második negyedének bibliatanulmányában a szerző, Ángel M. Rodríguez, a GK Bibliakutató Intézetének egykori igazgatója egy sor kifogást fogalmazott meg a 666-os szám gemátriai értelmezésével szemben: nem egyértelmű, hogy ez a rangcím hivatalos-e vagy sem; nem világos, hogy a szöveg olyan számra utal-e, amely a név betűinek számbeli értékén alapszik; az „emberi szám” kifejezés „az ember (az emberiség) száma”-ként is fordítható; ha egy név/rangcím betűinek számértékéből szeretnénk kiindulni, felvetődik egy újabb probléma: milyen nyelven legyen megnevezve az illető név vagy titulus? Rodríguez testvér tehát a lelki értelmezést javasolta optimális megoldásként (a 666 felfokozott lázadást, Istentől való teljes függetlenséget képvisel), megjegyezve, hogy „az idő majd megfejti ennek a jelképnek az igazi jelentését”.

A VILÁGOSSÁG NYOMÁBAN FLORIN LAIU

MEGEMLÍTIJÜK AZOKAT AZ ADVENTISTA TEOLÓGUSOKAT, AKIK A 666-OS SZÁM LELKI MAGYARÁZATA MELLETT FOGLALTAK ÁLLÁST. ENNEK AZ ÉRTELMEZÉSNEK AZ AZ ELŐNYE, HOGY NAGYOBB NÉPSZÉRSÉGNEK ÖRVEND A KERESZTÉNYSÉGBEN, ÉS KEVÉSBÉ KOCKÁZATOS.

Ranko Stefanovic, az Andrews Egyetem Újszövetség-tanára 2002-ben közzétette Jelenések-magyarázatának első kiadását, amelyben kijelentette, hogy a 666 a földből feljövő fenevad száma, mely emberi szám, vagy ember száma, következésképpen ellentétben áll Istennel. Szerinte a 666 Babilon tipikus száma. Látszólag a sátáni triumvirátust – vagy a „sátáni háromságot” – jelképezi, ellentétben Isten 777-es számával (Jel 1:4-6).

2002 és 2006 között Samuele Bacchiocchi, az Andrews Egyetem történelemprofesszora is egyetértett Rodríguez és Stefanovic értelmezésével, hozzátéve, hogy a profetikus három és fél idő (1+2+½) is szimbolikus jelentőségű, lévén, hogy a 3 és ½ a 7 fele. Bacchiocchi elvetette a *Vicarius Filii Dei* rangcím betűi számértékének a fenevad számával való azonosítását, mivel számos név esetében megpróbálták már a 666-os végösszeg elérését.

A 666-ra vonatkozó újkeletű viták és kutatások

Ahogy arra számítani lehetett, az idealista trendet, amit vezető teológusaink 1970 és 2006 között képviseltek, napjainkban a régi – a *Vicarius Filii Dei* név betűinek értékét előnyben részesítő – értelmezés újjáéledése ellensúlyozza.

Dr. Alberto Treyer argentin származású teológus és író, akit a virtuális tér vitázó, konzervatív kritikusának tartanak⁴, kétségbe vonja a teológusaink által elfogadott idealista értelmezést, és a *Vicarius Filii Dei* titulus számbeli értéke mellett szavaz. A Bacchiocchi-val folytatott eszmecsere során Treyer testvérhez csatlakozott a kevésbé ismert adventista teológus, Wendell Slattery is, aki releváns érvekkel vett részt a vitában.

2006-ban a Michigani Konferenciában bibliai szimpóziumot szerveztek lelkészek számára a Camp Au Sable Központban, Michigan államban. Előadásában Kenneth Jorgensen, az Andrews Egyetem doktorandusa bemutatta az „A Case for *Vicarius Filii Dei*” c. jelentését, amelyben azzal érvelt, hogy a 666 szám nem három egymás mellé tett 6-os, hanem egyetlenegy szám, a 600+60+6 összege, szerinte ugyanis a babiloni aritmetikának nem a 6-os számjegy az alapja, hanem a 60. Maga a 6-os szám nem rossz, hiszen Jel 4:8 versének kérubjai is hatszárnyúak, és Isten is hat nap alatt teremtette a világot, amiről Ő maga nyilatkozta azt, hogy tökéletes.

Ugyanebben a jelentésben Jorgensen megvédte a *Vicarius Filii Dei* értelmezést, amelyet pápai rangcímeként ismert el, hozzátéve:

„Érdekes módon éppen az a tény, hogy a dokumentum (Konstantin adománylevele), amelyben ez a megnevezés megje-

lenik, hamis, megerősíti a *Vicarius Filii Dei* értelmezést; más szavakkal: a dokumentum története világosan felfedi megalkotói lelki korrupcióját; továbbá azt is bizonyítja, hogy milyen messzire ment el a dokumentumot felhasználó intézmény, hogy elérje egyetemes politikai-spirituális céljait.”

Jorgensen a továbbiakban elmondta, hogy a *Vicarius Filii Dei* latin titulus a görög bibliai *anti-christos* (al-Krisztus) megfelelője, és hogy a fenevad számának régi értelmezéséről való lemondás veszélybe sodorhatja a Dániel és a Jelenések próféciáinak teljes történeti szemléletét. Az ifjú doktorandus egyes kijelentései túlzottnak tűnhetnek, történeti közbelépését azonban értékeljük, összhangban van a kiadatlan 1946-os dokumentum következtetéseivel.

2007 és 2011 között szorgalmas, kevésbé ismert adventista teológusok kutatásokat végeztek annak kiderítésére, hogy milyen mértékben használták a *Vicarius Filii Dei* rangcímet pápai titulusként. Jerry A. Stevens-ről (angol tanár), Stephen D. Emséről és Michael Scheiflerről van szó (polemizáló adventista szerzők). Kutatómunkájuk eredményeit Edwin de Kock foglalta össze *The Truth About 666 and the Story of the Great Apostasy* c. könyvében.

A mára idős kort megért, dél-afrikai származású de Kock Texas államban él. Kommunikációt tanított az egyetemen, ismert eszperantista, a jövődölések szenvedélyes kutatója. Teológusi végzettsége is van, több könyvet is írt a próféciák témájában. A fentebb említett könyvet olyan elismert szakmai tekintélyek méltatták, mint William Shea, Gerard Damsteegt és Frank Hardy.⁵ Megemlíteném de Kock egy érdekes argumentumát: a Jelenésekben nem a „Szentháromság paródiájával” vagy a „pokol hármásával” van dolgunk, hanem inkább egy kvartettel, lévén hogy a fenevad „képe” is megjelenik, amely a fenevaddal együtt életre kel (Jel 13:15). Ez a „kép” indítja el az első fenevad bélyegét megtagadók elleni gazdasági bojkott és véres üldözés korszakát.

Hiba lenne úgy kezelni e két értelmezés közötti vitát, mintha a jó és a rossz fiúk küzdelméről lenne szó, habár nem hiányoznak a mérsékelhetetlen temperamentumok, akik mindenütt összeesküvést gyanítanak. Amikor William G. Johnsson tudomást szerzett a de Kock könyvében publikált kutatási eredményekről, meglepéssel nyugtázta, hogy vannak adventista kutatók, akik „nagyobb támogatásban részesültek a nézőpontunk védelmében a 666-os számmal kapcsolatban”.

HIBA LENNE
ÚGY KEZELNI
E KÉT ÉRTEL-
MEZÉS KÖZÖTTI
VITÁT, MINTHA
A JÓ ÉS A ROSSZ
FIÚK KÜZDEL-
MÉRŐL LENNE
SZÓ, HABÁR NEM
HIÁNYOZNAK
A MÉRSÉKELHE-
TETLEN TEMPE-
RAMENTUMOK,
AKIK MINDENÜTT
ÖSSZEESKÜVÉST
GYANÍTANAK.

Treyer is a maga során írt egy cikket, amelyben méltányolta Edwin de Kock következtetéseit, és vehemensen elutasította az adventista teológusok kételkedő magatartását és idealista értelmezését Prescotttól Rodriguezen és Stefanovic-on át egészen Bacchiocchiig és Paulienig.

Az utóbbi évek eme építő jellegű bírálatai hatékonyaknak bizonyultak. 2019 első negyedévi felnőtt szombatiskolai tanulmányainak⁶ témája a Jelenések könyve volt. Ebben a tanulmányban azonban Jel 13:18 versével kapcsolatban a következő magyarázat volt olvasható: „Pál a 'bűn embereként' írja le (2Thess 2:3). Ez a megjelölés rámutat a tenger fenevada által jelképezett pápai hatalomra, amelynek a fejére írt káromló neve arra az isteni rangcímre utal, amelyet önmagának tulajdonít: *Isten Fiának földi helyét foglalja el*, ami cseppet sem fátyolozott célzás a hagyományos latin titulusra. Ezt a szombatiskolai tanulmányt Ranko Stefanovic írta. Vajon ő is visszatért volna a régi értelmezéshez? Nem tudjuk. A tanulmány kiadásáért pedig a Generál Konferencia Szombatiskola Osztálya felel.

Befejezés

Jelenleg itt tartunk. Következő cikkünkben megvizsgáljuk azokat a történelmi dokumentumokat, amelyekben szerepel a *Vicarius Filii Dei* rangcím. Az eddigiekből levonandó következtetések: ez a titulus nincsen rajta a pápa tiaráján

vagy fejdíszén, és semmilyen bizonyíték sem támasztja alá, hogy valaha is rajta lett volna. Habár lehet, hogy már régebből létezett, csak a VIII. században jelent meg, mégpedig egy hamis dokumentumban, amit századokon keresztül hirdetett a Pápai Egyház. A rangcímet jogtalanul tulajdonítja magának a pápaság, ami valóságos istenkáromlás! Maga a pápaság is mint intézmény igazi hamisítvány, hiszen az Úr Jézus Krisztus nem hagyott maga után egy embert Al-Krisztusként, és nem egy emberre alapította az egyházát. ■

Florin Lăiu, nyugalmazott bibliatanár

1. A jelen cikkhez felhasznált információs alapforrás: L. E. Froom: *Prophetic Faith of Ours Fathers*, 4. köt., 1954: 1991-1992; valamint Edwin de Kock cikke az Adventista Enciklopédiában: <https://encyclopedia.adventist.org/article?id=5FP8#fnref122>
2. E. G. White: RH (1905. február 16.); *The Colporteur Evangelist*, 21. o.: „A Pátriárkák és próféták, a Dániel és a Jelenések magyarázata, valamint A nagy küzdelem c. könyvek sosem voltak annyira szükségesek, mint napjainkban. Széles körben kellene terjeszteni ezeket a könyveket, mivel a bennük hirdetett igazságok sok vak szem megnyílását eredményezik.” Profétánónk több ízben is megismételte ezt a gondolatot. <https://m.egwwritings.org/en/book/943.48>
3. Vuilleumier „Apokalipszis” c. műve (1938) teljes meggyőződéssel állítja, hogy a fenevad neve *Vicarius Filii Dei*, viszont egyetlen szó erejéig sem tesz említést a tiaráról.
4. <http://adventistdistinctivemessages.com>
5. <http://www.historicism.org/AboutUs.html>
6. <https://ssnet.org/lessons/19a/less09.html>

» Folytatás a 15. oldalról

Éretted és érettem

A menny fejedelme, mivel szerette az elbukott emberiséget, elhagyta a mennyet, lejött a bűntől mérgezett földre, elszenvedte a gyalázatot és gúnyt, és végül áldozatul adta önmagát a kereszten. Éretted és érettem szenvedett, ahogy egy bűnös érdemli meg, hogy ily módon megválthasson a bűn átka alól. A te és az én vétkem nehezedett a szívére, és okozott neki oly fájdalmat, amelyet halandó ember nem ismert, és nem is fog ismerni soha. Bűneiddel és bűneimmel megsértettük a mennyei Atyát, de Krisztus önként magára vette mindannyiunk vétkét, hogy megigazulhassunk az Ő érdemei által. Jézus azt várja, hogy elismerésünk jeleként azért, amit értünk tett, teljes erőnket az evangélium szolgálatára szenteljük.

Spurgeon leírja, hogy az egyik afrikai törzs főnöke valamilyen okból halálra ítélte a rabszolgáját. Meghallotta ezt egy fehér ember, felkereste a törzsfőnököt, és mindenféle drága holmit ajánlott fel neki, csakhogy megkegyelmezen a szerencsétlen rabszolgának. A törzsfőnök azonban egyre csak ezt mondogatta: „Nem kell nekem sem elefántcsont, sem arany, ilyesmit szerezhettek a többi törzsektől!

Nekem vér kell!”, és már parancsolt is az egyik íjásának, hogy löje szíven a halálraítélt rabszolgát. A fehér ember hirtelen kiterjesztette a karját a rabszolgá elé, és a nyílvesző az ő karjába fúródott. A törzsfőnököt meglepte a jelenet. A fehér ember így szólt: „Íme a vér! Felajánlom neked ennek a szerencsétlen rabszolgának az életéért cserébe, és magamnak igénylem az élete feletti hatalmat!”

A törzsfőnök még sosem tapasztalt ennyi szeretet. Odaadta a rabszolgáját a fehér embernek, és így szólt: „Fehér ember, véreddel váltottad meg őt, legyen a tiéd!” A rabszolga sírva borult megmentője lába elé, ajkáról ezek a szavak hangoztak el: „Fehér ember, a véreddel váltottál meg, örökre a tied maradok!” Hiába akarta a fehér ember felszabadítani őt, nem tudta, akárhova ment, vele tartott, és semmiféle szolgálat nem tűnt neki túl nehéznek, mert hálás volt megmentője iránt.

Ha a szerencsétlen rabszolga szívét megnyerte ennek az idegennek a szeretete, mennyivel inkább kötelességünk nekünk hálásnak lennünk Megváltónk iránt! ■

Füstös Endre, Magyardécse, Észak-erdélyi Egyházterület

JÉZUS, A JEL (I)

Jézus csupán egyszer törölte ki a saját írását

Zsid 1:1-3 – „Minekutána az Isten sok rendben és sokféleképpen szólott hajdan az atyáknak a próféták által, ez utolsó időkben szólott nekünk Fia által... aki az ő dicsőségének visszatükröződése, és az ő valóságának képmása...”

A jel egy bizonyos cél felé mutató jelzőtábla. Ilyeneket találunk például a hegyi ösvényeken is. A jel továbbá segít elkészíteni valakinek a pszichológiai profilját, vagy feltárja az illető jellemét.

I. Jézus, a Jel – Jn 8:1-11

A „*pericope adulterae*”-nek nevezett leírást (Jn 7:53 – 8:11) számos kritikus azon oknál fogva vonja kétségbe, hogy a legrégebbi, még a Textus Receptus előtti kéziratokban nem található meg. Ettől eltekintve az olvasó egymaga is meggyőződhet a Jézus tulajdonságaira utaló jelek gazdagságáról, valamint a szöveg létezéséről épp ezen a helyen.

A sátoros ünnep idején történt. Az ünnep hetedik napján Jézus felkiáltott: „Ha valaki szomjúhozik, jöjjön én hozzám, és igyék!” (Jn 7:37). Jegyezzük meg ezt, mivel itt egy jellel van dolgunk!

Az ünnep nyolcadik napjánál tartunk. Jézus az Olajfák hegyén tölti az éjszakát. Másnap reggel bemegy a templomba, és mivel az élet vizére szomjazó tömeg valósággal megrohamozza Őt, „leülvén, tanítja vala őket” (Jn 8:2). Csakhogy a „tanórát” félbeszakítják. „Az írástudók és a farizeusok pedig egy asszonyt vivének hozzá, akit házasságtörésen kaptak vala, és a közepre állítják azt” (Jn 8:3). Az összeráncolt homlokú írástudók és farizeusok a prédáját követő vadászhoz hasonlóan egész éjszaka virrasztva gondolták ki összeküvésüket. De miközben a préda ott állt előttük, csak a csalit sikerült elkapniuk.

A Jn 7:37 vesében – „Ha valaki szomjúhozik, jöjjön én hozzám és igyék” – található jel igazi ér-

A JEL EGY BIZONYOS CÉL FELÉ MUTATÓ JELZŐTÁBLA. ILYENEKET TALÁLUNK PÉLDÁUL A HEGYI ÖSVÉNYEKEN IS. A JEL TOVÁBBÁ SEGÍT ELKÉSZÍTENI VALAKINEK A PSZICHOLÓGIAI PROFILJÁT, VAGY FELTÁRJA AZ ILLETŐ JELLEMÉT.

tékét csupán a 8. fejezet első tizenegy versében értjük meg. Itt olvasható a házasságtörés vádja és az, hogy Jézus a porba ír. Jelképpel bír Jézus tette, ami utalás Jer 17:13 versére, amely a 7. napon elhangzó meghívást – Hozzá, az élő víz kútfejéhez – összekapcsolja a porba írással, ami a 8. napon történt. „Izráelnek reménysége, oh, Uram! Akik elhagynak téged, mind megszégyenülnek!” – mondja a próféta, az Úr pedig így válaszol: „Akik elpártolnak tőlem, a *porba íratnak be*, mert elhagyták az *élő vizeknek kútfejét*.”

A nagy engesztelés napján (Yom Kippur) a főpap tizenegyszer mártózott meg a mikvébe, az 575 literes medencébe, amely méretétől fogva lehetővé tette a teljes alámerülést. A papnak át kellett esnie ezen a szertartásos megtisztuláson templomi szolgálata előtt. Az engesztelés napjának végén a főpap házában nagy ünnepet ültek annak öröme, hogy Isten elfogadta az áldozatot, s így a bűnöket még egy évig „tovább görgették”, és teszik mindezt egészen a Messiás eljöveteleig. Az ünnep végén a főpap a nép elé állt, és felolvasta ezt a szöveget, amelynek a szó szoros fordítása a következőképpen hangzik: „Ó, YHWH, Izrael keresztlője (alámerítője), szégyenüljenek meg (legyenek nyilvánosan megszégyenítve) azok, akik eltávolodtak a Te utadtól! Aki elfordul az Én utaimtól, annak neve a porba íratik, és kítöröltetik, mert elhagyta YHWY-t, az élő víznek kútfejét.”

A farizeusok csapdát akartak állítani. Lényegében meg akarták valósítani azt, amit egy nappal korábban a templomi szolgáltnak nem sikerült, mert ittak... az *élet kútfejéből*, és megragadták őket az *élet igéi*, amelyeket Jézus mondott.

A zavargást okozó csoport tagjai tehát egy asszonyt vonszoltak a tömeg elé, majd így szóltak: „Ez az asszony tetten kapott mint házasságtörő. A törvényben pedig megparancsolta nekünk Mózes, hogy az ilyenek köveztessenek meg: te azért mit mondasz? Ezt azzal a céllal mondák, hogy megkísértsék őt, hogy legyen Őt mivel vádolniuk.” Ha Jézus azt mondta volna, hogy a mózesi törvény alapján végezzék ki, akkor beárultak volna a rómaiaknál, mivel a halálbüntetést csak római hatóság rendelhette el. Ha pedig a szabadon bocsátását javasolta volna – amire különben számítottak, mivel tudták, hogy jóindulatot tanúsít a kivetettek, a vámszedők és a bűnösök iránt –, akkor a tömeget Jézus ellen fordították volna, azzal vádolva Őt, hogy semmibe veszi Mózes és a hagyományt.

Csak hogy a csapda épp a vadászok kezét fogta meg. A Jézus elfogatása végett készült, tökéletesnek hitt forgatókönyv ismételten a megszégyenülésük jelévé vált, de egyben Jézus messiási vol-

tának a jelét is képezte. Előttük volt a **Bíró**, aki ismerte az összes bűnöst, akinek neve mulandó, mivel a porba lett írva. Vessük össze ezt a jelenetet ugyanannak a Bírónak a győztes megváltottaknak tett ígéretével: „Aki győz, oszloppá teszem azt az én Istenemnek templomában, és többé onnét ki nem jó; és felírom ő reá az én Istenemnek nevét, és az én Istenem városának nevét, az új Jeruzsálemét, amely az égből száll alá az én Istenemtől, és az én új nevemet” (Jel 3:12).

Az oszlop a szerkezethez tartozik! Nélküle az épület összeomlik: „És többé onnét ki nem jó”! Más szóval, a történelem nem fog megismétlődni: többé onnan nem fogunk kijönni úgy, ahogy az Édenből kijöttünk. Ezenfelül, **az állandóság fogalmának megerősítése végett**, maga az Atya dicsőséges Neve, a Fiú új Neve és az Új Jeruzsálem neve lesz felírva minden egyes oszlopra annak szavatolása végett, hogy az oszlopok olyan tartósak, amilyen tartós a rajtuk található név, és mint az istenség új lakhelye. „És én, János, látam a szent várost, az új Jeruzsálemet, amely az Istentől szálla alá a mennyből, elkészítve, mint egy férje számára felékesített menyasszony... Ímé az Isten sátora az emberekkel van, és velük lakozik, és azok az ő népei lesznek, és maga az Isten lesz velük, az ő Istenük” (Jel 21:2-3). Ellentétben a porba írt névvel, **itt az örök sorsunk biztosítékát** találjuk.

További jel a templom udvarának egy másik momentuma. Amikor Jézus így szólt: „Aki közületek nem bűnös”, lényegében azokra utalt, akik nem követték el ugyanazt a bűnt, mivel a görög kifejezés a házasságtörésre utal, hiszen senki sem büntetlen. A feszültség a „házasságtörés eme bűne” megfogalmazás miatt a tetőpontra hágott. Ha egy férfit és egy nőt a 7. parancsolat áthágásával vádoltak meg, kivették őket a Nicanor templomkapuhoz, ahol a tanúk jelenlétében a pap lehajolt a földre, és a porba írta az áthágott törvényt, illetve a vádlottak neveit. Pontosan ezt tette Jézus is, ami **annak a jele, hogy itt van közöttük a Pap!** De mivel már az elejétől fogva nem értették Jézus tettének jelentőségét, és továbbra is vakon kitarítottak amellet, hogy válaszoljon álnok kérdéseikre, Jézusnak kellett kimondania azt, amit a számos visszaélés miatt kiégett, elfásult lelkiismeretük már nem volt képes jelezni: „Aki sosem hágtá át a 7. parancsolatot, az vesse erre az asszonyra az első követ!” Ne felejtjük el, hogy szintén Jézus mondta a következőket is: „Ha valaki asszonyra tekint gonosz kívánságnak okáért, immár paráználkodott

MEGLEPŐ JELENTÉSEK CONSTANTIN DINU

JÉZUS A PORBA
ÍR, AMINEK JEL-
KÉPÉRTÉKE VAN,
TOVÁBBÁ UTAL
JER 17:13 VERSÉRE,
AMELY A 7. NAPON
ELHANGZÓ MEG-
HÍVÁST – HOZZÁ,
AZ ÉLŐ VÍZ KÚT-
FEJÉHEZ –
ÖSSZEKAPCSOLJA
A PORBA ÍRÁSSAL,
AMI A 8. NAPON
TÖRTÉNT.

azzal az ő szívében.” Más szóval, a kezükben köveket tartó embereknek azt mondta, hogy aki sosem tekintett asszonyra „gonosz kívánságnak okáért”, „az vesse rá először a követ” (Jn 8:7). **A törvény lényegének ilyen megvilágítása annak volt a jele, hogy itt maga a Törvényadó és a Mindenható van jelen!**

És még valami, ami szerintem fontos: amikor az emberek „látták az arckifejezések megváltozását, és odatolakodtak, hogy meglessék, mi az, amit oly megdöbbentően és szégyenkezve néznek” a zavartkeltők, Jézus a sarujával eltörölte a vádolók vétkeinek bizonyítékait. Még nem jött el az Ítélet Napja. **Jézus még az összeráncolt homlokú emberek számára is maga volt a Könyörületesség! Jézus csupán egyszer törölte ki a saját írását! Aki hajdanán kőre írta az erkölcsi törvényt, itt a bűnösök nevét írta a porba, aztán pedig Ő maga törölte ki a saját írását! De meddig...?**

Természetesen a farizeusok, kezdve a legidősebbtől vagy a legtisztelteméltóbbtól, hamar szétszéledtek (Jn 8:9). Itt figyelhető meg a kontraszt a vádolók amorf tömege (akik a csoport nyújtotta névtelenség mögé bújva készen álltak az asszony meglincselésére) és a csoport feloszlása között, amit egy egyszerű kifejezés okozott, s amely orvosi szikéhez hasonló módon finom metszésekkel elkülönítette egymástól az egyéneket: „Az vesse rá **először** a követ”. „Azok pedig... egymásután kimenének” (Jn 8:9). **Jézus az a „sebész”, akire szüksége van a kizárólagosság betegségében szenvedő embernek. A világon és a történelemben Ő az egyetlen „Szembesítő”, aki képes „műteni” a szelektív vakságot.**

A „Jézus csupán egyszer törölte ki a saját írását” kijelentés a múlta, a jelenre és a jövőre vonatkozó néhány fontos hitalapelve utal. A múlt az isteni törvény érvényességére vonatkozó hitalapelvhez kapcsolódik, amely törvény nem lett az emberek által átfogalmazva, példáulul ilyenképpen: „A negyedik parancsolatot megváltoztattuk, és most a hét első napját ünnepeljük.”

A jelen a kegyelem idejéhez kapcsolódik, amikor is a név a porba íródik („bűnös”), de ki is van törölve („ártatlan”), miközben a Megváltó úgy tekint ránk, mintha sosem vétkeztünk volna (szeretett bennünket, még mielőtt bűnösök voltunk – Róm 5.).

Ezzel szemben a jövő az ítélethez köthető, amely összegzi a felkínált lehetőségeket – kezdve az Isten Fia által nekünk tulajdonított ártatlanságtól és a felmentő ítélettől (a büntetés áthelyezésétől ugyanarra az ártatlan Fiúra), egészen a Szentlélek elhaló kéréséig, akinek naponta meg kell elégednie a szegényes kommunikációval és a hasonlóság megcsillanásaival –, majd belőle levonandók a magasztos élet utáni vágyak és a jószág reflexei, amelyek többnyire inkább a hűség tanár érdemeit, és nem az általában szórakozott diák jegyeit képezik.

Íme, egyetlen jelenet, amelynek oly sok jelentése van, és amely során Jézus kielégíti a magasztosság iránti vágyunkat!

„Igyatok ebből mindnyájan!” (Mt 26:27). ■

Dr. Constantin Dinu, az orvostudományok doktora

1. Vagy „pericope de adultera”.
2. Textus Receptus vagy elfogadott szöveg. A nyomtatott Újtestamentum görög változatait tartalmazza, kezdve 1516-tól, Erasmus-tól (aki a XII. században Antióchiában megtalált Újtestamentumok 6 ősi változatát használta fel), egészen az 1624–1641-es időszakig, az Elzevir család idejéig. A Textus Receptus megegyezik a Biblia legrégebbi változataival. Ezt a szöveget nem érintették sem az egyiptomi filozófiák, sem a tévtanok, sem a hitetlenség hullámai. http://textusreceptusbibles.com/What_is_the_Textus_Receptus. Egyesek csupán az erasmusi kiadások Stephanus és Beza által, az 1611-es King James változat fordítása végett felhasznált szövegre alkalmazzák a fogalmat. <http://www.bibletexts.com/kjv-tr.htm>
3. Jn 7:37 verse beszél az élet vizének kútfejéhez történő meghívásról; Jn 8:6 versében Jézus a porba ír; Jer 17:13 pedig a két eseményt egymáshoz illeszti. Sokan a kritikusok közül kétségbe vonják, hogy valóban itt lenne a helye ennek az igeszakasznak, vagy azt állítják, hogy a szöveg eredeti jellege azt sugallja, hogy a másolatokat végző személyek némelyike később iktatta be az evangéliumokba, noha a legtöbb kritikus nem zárja ki annak lehetőségét, hogy itt egy valós eseményről van szó.
4. Ellen G. White: *Jézus élete*, 461. o.
5. „Izrael alámerítője” – ez az eredeti szöveg egyik értelmezése. A legtöbb fordításban az „Izrael reménysége” kifejezés található.
6. <https://www.crosswalk.com/blogs/dr-julie-barrier/what-did-jesus-really-write-in-the-sand.html>
- Több jelenkori fordítás a porba írt nevek kitörlését a mulandóság jeleként értelmezi: CEV – Contemporary English Version, CEB – Common English Bible.
- A New English Translation, mint ahogyan a New Revised Standard Version is a következőképpen fordítja a szöveget: „a földalatti világba” vagy a „holtak világába lesz beírva a nevük”. Ez azt jelenti, hogy „holtaknak lesznek tekintve”, vagy meg fognak halni. Alternatív magyarázatot kínál az Ortodox Biblia: „Aki elfordulnak Tőled, olyanok, mintha a nevük porba lenne írva”, vagy „porba íratik a nevük”. <https://www.bible.com/ro/bible/107/JER.17.NET>
7. Jn 7:46: „Soha ember úgy nem szólott, mint ez az ember!” – jeleztették a szolgák. Ezzel magyarázták, hogy miért nem fogták el Jézust.
8. Ellen G. White: *Jézus élete*, 461. o.
9. *Uo.*, 461. o.
10. „Avamartetos”
11. https://www.tapataalk.com/groups/prophecy_fellowship/simchat-torah-and-jesus-writing-in-the-dust-t9.html
12. Mt 5:28 – „Én pedig azt mondom néktek, hogy valaki asszonyra tekint gonosz kívánságnak okáért, immár paráználkodott azzal az ő szívében.”
13. Vagy ahogy Brian Simmons megfogalmazta: „Az a férfi, akinek sosem volt bűnös vágya, az dobja elsőnek a követ.”
14. Ellen G. White: *Jézus élete*, 461. o.
15. 2Móz 31:18
16. A kijelentés célja meghíúsítani a kényelmes névtelenséget. <http://anthropoetics.ucla.edu/ap0301/dust/>

Támogasd a „Tanulni akarok!” nevű projektet! Járulj hozzá, hogy a szegény gyermekeknek is lehetőségük legyen tanulni és bízni a jövőben!

RON: RO16 RNCB 0074 0292 1540 0057

EURO: RO78 RNCB 0074 0292 1540 0008

SWIFT Code: RNCBROBUXXX

SMS-sel a 8545-ös számra, az „ADRA” üzenet elküldésével

Tanulni akarok!

58422